عنوان: **آموزش MDX Query - قسمت اول**
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۹/۱۹ ۲۳:۴۵
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL, OLAP, MDX, SSAS

در طول این سری آموزش‌های MDX (البته هنوز نمی‌دانم چند قسمت خواهد بود) تلاش خواهم کرد تمامی موارد موجود در MDXها را به طور کامل با شرح و توضیح مناسب پوشش دهم.

امیدوارم شما دوستان عزیز پس از مطالعه‌ی این مجموعه مقالات به دانش کافی در خصوص MDX Queryها دست پیدا کنید.

در قسمت اول این آموزش‌ها در نظر دارم در ابتدا مفاهیم اولیه OLAP و همچنین مفاهیم مورد نیاز در Multi Dimentional Data Base ها برای شما عزیزان توضیح دهم و در قسمت‌های بعدی این مجموعه در خصوص MDX Queryها صحبت خواهم کرد.

انباره داده (Data Warehouse)

عملا یک یا چند پایگاه داده می‌باشد که اطلاعات تجمیع شده از دیگر پایگاه‌های داده را درخود نگه داری می‌کند. برای ارایه گزارشاتی که از پایگاه داده‌های OLTP نمی‌توانیم به راحتی بگیریم.

OLTP (Online transaction processing)

سیستم پردازش تراکنش برخط می‌باشند . که عملا همان سیستم هایی می‌باشند که در طول روز دارای تغییرات بسیار زیادی می‌باشند (مانند سیستم‌های حسابداری، انبار داری و ... که در طول روز دایما دارای تغییرات در سطح داده می‌باشند.)

OLAP (OnLine Analysis Processing)

این سیستم‌ها خدماتی در نقش تحلیل‌گر داده و تصمیم گیرنده ارائه می‌کند. چنین سیستمهایی می‌توانند، داده را در قالبهای مختلف برای هماهنگ کردن نیازهای مختلف کاربران مختلف، سازماندهی کنند.

تفاوت انبار داده (Data Warehouse) و پایگاه داده(Data Base)

وظیفه اصلی سیستم‌های پایگاه‌داده کاربردی OnLine ،پشتیبانی از تراکنش‌های برخط و پردازش کوئری است. این سیستم‌ها، سیستم پردازش تراکنش برخط(OLTP) نامیده می‌شوند و بیشتر عملیات روزمره یک سازمان را پوشش می‌دهند. از سوی دیگر انبارداده، خدماتی در نقش تحلیل‌گر داده و تصمیم گیرنده ارائه می‌کند. چنین سیستمهایی می‌توانند داده را در قالبهای مختلف برای هماهنگ کردن نیازهای مختلف کاربران مختلف، سازماندهی و ارائه می‌کند. این سیستم‌ها با نام سیستم‌های پردازش تحلیلی برخط (OLAP) شناخته‌می‌شوند.

موارد تفاوت انبار داده (Data Warehouse) و پایگاه داده(Data Base)

- **از لحاظ مدل‌های داده:** پایگاه‌های داده برای مدل OLTP بهینه سازی شده‌است. که بر اساس مدل داده رابطه‌ای امکان پردازش تعداد زیادی تراکنش همروند، که اغلب حاوی رکوردهای اندکی هستند را دارد. اما در انبارهای داده که برای پردازش تحلیلی بر خط، طراحی شده‌اند امکان پردازش تعداد کمی کوئری پیچیده بر روی تعداد بسیار زیادی رکورد داده فراهم می‌شود. سرورهای OLAP می‌توانند از دو نوع رابطه‌ای (ROLAP) یا چندبعدی باشند (MOLAP).
- **از لحاظ کاربران:** کاربران پایگاه‌داده کارمندان دفتری و مسؤولان هستند در حالی‌که کاربران انبارداده مدیران و تصمیم‌گیرنده‌ها هستند.
- **از لحاظ عملیات قابل اجرا بر روی آن‌ها:** عملیات انجام شده برروی پایگاه‌های داده عمدتا عملیات (Select/Insert/Update/Delete) می‌باشد ، در حالی که عملیات روی انبار داده عمدتا Select ها می‌باشند.

• **از لحاظ مقدار داده‌ها:** مقدار داده‌های یک پایگاه‌داده در حدود چند مگابایت تا چند گیگابایت است در حالی که این مقدار در انبار داده در حدود چند گیگابایت تا چند ترابایت است.

• **از لحاظ زمان پرس و جو :** به طور کلی سرعت پرس و جو ها روی انباره‌ی داده بسیار بالاتر از کوئری مشابه آن روی پایگاه داده می‌باشد.

مراحل ساخت یک انباره‌ی داده (Data WareHouse) به شرح زیر می‌باشد

• **پاکسازی داده (Data Cleansing)**

پاکسازی داده‌ها عبارت است از شناسایی و حذف خطاها و ناسازگاریهای داده ای به منظور دستیابی به داده‌هایی با کیفیت بالاتر.

اگر داده‌ها از منابع یکسان مثل فایل‌ها یا پایگاه‌های داده ای گرفته شوند خطاهایی از قبیل اشتباهات تایپی، داده‌های نادرست و فیلدهای بدون مقدار را خواهیم داشت و چنانچه داده‌ها از منابع مختلف مثل پایگاه داده‌های مختلف یا سیستم اطلاعاتی مبتنی بر وب گرفته شوند .با توجه به نمایش‌های دادهای مختلف خطاها بیشتر بوده و پاکسازی داده‌ها اهمیت بیشتری پیدا خواهد کرد.
برای دستیابی به دادههای دقیق و سازگار، بایستی داده‌ها را یکپارچه نموده و تکرارهای آنها را حذف نمود.

وجود خطاهای نویزی، ناسازگاری در داده‌های انبار داده و ناقص بودن داده‌ها امری طبیعی است. فیلدهای یک جدول ممکن است خالی باشند و یا دارای داده‌های خطا دار و ناسازگار باشند. برای هر کدام از این حالت‌ها روشهایی جهت پاکسازی و اصلاح داده‌ها ارایه می‌شود.

در این بخش عملیات مختلفی برای پاکسازی داده‌ها قابل انجام است:

• نادیده گرفتن تاپل‌های نادرست

• پرکردن فیلدهای نادرست به صورت دستی

• پرکردن فیلدهای نادرست با یک مقدار مشخص

• پرکردن فیلدها با توجه به نوع فیلد و داده‌ها ی موجود

• پرکردن فیلدها با نزدیکترین مقدار ممکن (مثلا میانگین فیلد تاپل‌های دیگر می‌تواند به عنوان یک مقدار مناسب در نظر گرفته شود) • **یکپارچه‌سازی (Integration)**

این فاز شامل ترکیب داده‌های دریافتی از منابع اطلاعاتی مختلف، استفاده از متاداده‌ها برای شناسایی و حذف افزونگی داده ها، تشخیص و رفع برخوردهای داده ای می‌باشد.

یکپارچه سازی داده‌ها از سه فاز کلی تشکیل شده است:

• **شناسایی فیلدهای یکسان:** فیلدهای یکسان که در جدول‌ها ی مختلف دارای نامهای مختلف میباشند.

• **شناسایی افزونگی‌ها ی موجود در داده‌ها ی ورودی:** داده‌های ورودی گاهی دارای افزونگی است. مثلا بخشی از رکورد در جداول مختلف وجود دارد.

• **مشخص کردن برخوردهای داده ای:** مثالی از برخوردهای داده ای یکسان نبودن واحدهای نمایش داده ای است. مثلا فیلد وزن در یک جدول بر حسب کیلوگرم و در جدولی دیگر بر حسب گرم ذخیره شده است.

• **تبدیل داده‌ها(Data Transformation)**

در این فاز، داده‌های ورودی طی مراحل زیر به شکلی که مناسب عمل داده کاوی باشند، در می‌آیند:

• از بین بردن نویز داده¬ها(Smoothing)

• تجمیع داده¬ها(Aggregation)

• کلی¬سازی(Generalization)

• نرمال¬سازی(Normalization)

• افزودن فیلدهای جدید

در ادامه به شرح هر یک می‌پردازیم: **1. از بین بردن نویزهای داده ای(Smoothing):** منظور از داده‌های نویزی، داده هایی هستند که در خارج از بازه مورد نظر قرار می‌گیرند. مثلا اگر بازه حقوقی کارمندان بین یک صد هزار تومان و یک میلیون تومان باشد، داده‌های خارج از این بازه به عنوان داده‌های نویزی شناخته شده و در این مرحله اصلاح می‌گردند. برای اصلاح داده‌های نویزی از روشهای زیر استفاده می‌شود:

• استفاده از مقادیر مجاور برای تعیین یک مقدار مناسب برای فیلدهای دارای نویز

• دسته بندی داده‌های موجود و مقداردهی فیلد دارای داده نویزی با استفاده از دسته نزدیکتر

• ترکیب روشهای فوق با ملاحظات انسانی، در این روش، اصلاح مقادیر نویزی با استفاده از یکی از روشهای فوق انجام می‌گیرد اما افرادی برای بررسی و اصلاح نیز وجود دارند

2. تجمیع داده ها(Aggregation): تجمیع داده‌ها به معنی بدست آوردن اطلاعات جدید از ترکیب داده‌های موجود می‌باشد. به عنوان مثال بدست فروش ماهانه از حساب فروش‌های روزانه. **3. کلی سازی(Generalization):** کلی سازی به معنی دسته بندی داده‌های موجود براساس ماهیت و نوع آنها است. به عنوان مثال می‌توان اطلاع رده‌های سنی خاص (جوان، بزرگسال، سالخورده) را از فیلد سن استخراج کرد.

4. نرمال سازی(Normalization): منظور از نرمال سازی، تغییر مقیاس داده‌ها است. به عنوان مثالی از نرمال سازی، می‌توان به تغییر بازه یک فیلد از مقادیر موجود به بازه 0 تا 1 اشاره کرد.

5. افزودن فیلدهای جدید: گاهی اوقات برای سهولت عمل داده کاوی می‌توان فیلدهایی به مجموعه فیلدهای موجود اضافه کرد. مثلا می‌توان فیلد میانگین حقوق کارمندان یک شعبه را به مجموعه فیلدهای موجود اضافه نمود.

• **کاهش داده‌ها(Reduction)**

در این مرحله، عملیات کاهش داده‌ها انجام می‌گیرد که شامل تکنیکهایی برای نمایش کمینه اطلاعات موجود است

. این فاز از سه بخش تشکیل می‌شود:

• **کاهش دامنه و بعد:** فیلدهای نامربوط، نامناسب و تکراری حذف می‌شوند. برای تشخیص فیلدهای اضافی، روشهای آماری و تجربی وجود دارند ؛ یعنی با اعمال الگوریتمهای آماری و یا تجربی بر روی داده‌های موجود در یک بازه زمانی مشخص، به این نتیجه می‌رسیم که فیلد یا فیلدهای خاصی کاربردی در انباره داده ای و داده کاوی نداشته و آنها را حذف می‌کنیم.

• **فشرده سازی داده ها:** از تکنیکهای فشرده سازی برای کاهش اندازه داده‌ها استفاده می‌شود.

• **کدکردن داده ها:** داده‌ها در صورت امکان با پارامترها و اطلاعات کوچکتر جایگزین می‌شوند.

مدل داده‌ای رابطه‌ای (Relational) وچند بعدی (Multidimensional) :

1. مدل داده رابطه‌ای (Relational data modeling) بر اساس دو مفهوم اساسی موجودیت (entity) و رابطه (relation) بنا نهاده شده است. از این رو آن را با نام مدل ER نیز می‌شناسند.

• **موجودیت (entity) :** نمایانگر همه چیزهایی که در پایگاه داده وجود خارجی دارند یا به تصور در می‌آیند. پدیده‌ها دارای مشخصاتی هستندکه به آن‌ها صفت (attribute) گفته می‌شود.

• **رابطه (relation) :** پدیده‌ها را به هم می‌پیوندد و چگونگی در ارتباط قرار گرفتن آن‌ها با یکدیگر را مشخص می‌کند.

2. مدل داده چندبعدی (Multidimensional modeling) یا MD بر پایه دو ساختار جدولی اصلی بنا نهاده شده است:

• **جدول حقایق (Fact Table)**

• **جداول ابعاد (Dimension Table)**

این ساختار امکان داشتن یک نگرش مدیریتی و تصمیم‌گیری به داده‌های موجود در پایگاه داده را تسهیل می‌کند.

جدول حقایق : قلب حجم داده‌ای ما را تشکیل می‌دهد و شامل دو سری فیلد است : کلیدهای خارجی به ابعاد و شاخص‌ها (Measure).

شاخص‌ها (Measure) : معیارهایی هستند که بر روی آن‌ها تحلیل انجام می‌گیرد و درون جدول حقایق قرار دارند. شاخص‌ها قبل از شکل‌گیری انبار داده توسط مدیران و تحلیل‌گران به دقت مشخص می‌شوند. چون در مرحله کار با انبار اطلاعات اساسی هر تحلیل بر اساس همین شاخص‌ها شکل می‌گیرد. شاخص‌ها تقریباً همیشه مقادیر عددی را شامل می‌شوند. مثلا برای یک فروشگاه

زنجیره‌ای این شاخص‌ها می‌توانند واحدهای فروخته‌شده کالاها و مبلغ فروش به تومان باشند.

بعد (Dimension) : هر موجودیت در این مدل می‌تواند با یک بعد تعریف شود. ولی بعدها با موجودیت‌های مدل ER متفاوتند زیرا آن‌ها سازمان شاخص‌ها را تعیین می‌کنند. علاوه بر این دارای یک ساختار سلسله مراتبی هستند و به طور کلی برای حمایت از سیستم‌های تصمیم گیری سازمان‌دهی شده‌اند.

اجزای بعدها member نام دارند و تقریباً همه بعدها، memberهای خود را در یک یا چند سطح سلسله مراتبی (hierarchies) سازمان‌دهی می‌نمایند، که این سلسله مراتب نمایانگر مسیر تجمیع (integration) و ارتباط بین سطوح پایین‌تر (مثل روز) و سطوح بالاتر (مثل ماه و سال) است. وقتی یک دسته از memberهای خاص با هم مفهوم جدیدی را ایجاد می‌کنند، به آنها یک سطح (Level) می‌گوییم. (مثلاً هر سی روز را ماه می‌گوییم. در این حالت ماه یک سطح است.)

حجم‌های داده‌ای (Data Cube)

حجم‌های داده‌ای یا Cube از ارتباط تعدادی بعد با تعدادی شاخص تعریف می‌شود. ترکیب memberهای هر بعد از حجم داده‌ای فضای منطقی را تعریف می‌کند که در آن مقادیر شاخص‌ها ظاهر می‌شوند. هر بخش مجزا که شامل یکی از memberهای بعد در حجم داده‌ای است ، سلول (cell) نامیده‌می‌شود. سلول‌ها شاخص‌های مربوط به تجمیع‌های مختلف را در خود نگهداری می‌نمایند. در واقع مقادیر مربوط به حقایق (Fact) که در جدول حقایق (Fact) تعریف می‌شوند در حجم داده‌ای (Data Cube) در سلول‌ها (Cell) نمایان می‌گردند.

شماهای داده‌ای (Data Schema) : سه نوع Schema در طراحی Data Warehouse وجود دارد

1. Stare

2. Snowflake

3. Galaxy

1. شمای ستاره‌ای (Star Schema) : متداولترین شما، همین شمای‌ستاره‌ای است. که در آن انبارداده با استفاده از اجزای زیر تعریف می‌شود:

• یک جدول مرکزی بزرگ به نام جدول حقایق که شامل حجم زیادی از داده‌های بدون تکرار است.

• مجموعه‌ای از جدول‌های کمکی کوچک‌تر به نام جدول بعد ، که به ازای هر بعد یکی از این جداول موجود خواهد بود.

• شکل این شما به صورت یک ستاره است که جدول حقایق در مرکز آن قرار گرفته و هر یک از جداول بعد به وسیله شعاع‌هایی به آن مربوط هستند.

مشکل این مدل احتمال پیشامد افزونگی در آن است.

2. شمای دانه‌برفی (Snowflake Schema) : در واقع شمای دانه‌برفی، نوعی از شمای ستاره‌ای است که در آن بعضی از جداول بعد نرمال شده‌اند. و به همین خاطر دارای تقسیمات بیشتری به شکل جداول اضافی می‌باشد که از جداول بعد جدا شده‌اند.

تفاوت این دو شما در این است که جداول شمای دانه برف نرمال هستند و افزونگی در آن‌ها کاهش یافته است. که این برای کار کردن با داده‌ها و از لحاظ فضای ذخیره‌سازی مفید است. ولی در عوض کارایی را پایین می‌آورد، زیرا در محاسبه کوئری‌ها به joinهای بیشتری نیاز داریم.

3. شمای کهکشانی (galaxy schema) : در کاربردهای پیچیده برای به اشتراک گذاشتن ابعاد نیاز به جداول حقایق چندگانه احساس می‌شود که یک یا چند جدول بعد را در بین خود به اشتراک می‌گذارند. این نوع شما به صورت مجموعه‌ای از شماهای ستاره‌ای است و به همین دلیل شمای کهکشان یا شمای منظومه‌ای نامیده‌می‌شود. این شما به ما این امکان را می‌دهد که جداول بعد بین جداول حقایق مختلف به اشتراک گذاشته شوند.

عملیات بر روی حجم‌های داده‌ای :

- **Roll Up (یا Drill-up) :** با بالا رفتن در ساختار سلسله مراتبی مفهومی یک حجم داده‌ای، یا با کاهش دادن بعد، یک مجموعه با جزئیات کمتر (خلاصه شده) ایجاد می‌نماید. بالا رفتن در ساختار سلسله مراتبی به معنای حذف قسمتی از جزئیات است. برای مثال اگر قبلاً بعد مکان بر حسب شهر بوده آن را با بالا رفتن در ساختار سلسله مراتبی بر حسب کشور درمی‌آوریم. ولی وقتی با کاهش دادن بعد سروکار داریم منظور حذف یکی از ابعاد و جایگزین کردن مقادیر کل است. در واقع همان عمل تجمیع (aggregation) است.
- **Drill Down :** بر عکس عملRoll-up است و از موقعیتی با جزئیات داده‌ای کم به جزئیات زیاد می‌رود. این کار با پایین آمدن در ساختار سلسله مراتبی(به سمت جزئیات بیشتر) یا با ایجاد ابعاد اضافی انجام می‌گیرد.

نمونه‌ای از عملیات Drill Down و Roll Up

- **Slice :** با انتخاب و اعمال شرط بر روی یکی از ابعاد یک subcube به شکل یک برش دو بعدی ایجاد می‌کند. در واقع همان عمل انتخاب (select) است.

- **Dice :** با انتخاب قسمتی از ساختار سلسله مراتبی بر روی دو یا چند بعد یک subcube ایجاد می‌نماید.

نمونه‌ای از عملیات Dice و Slice

- **Pivot (یا Rotate) :** این عملیات بردارهای بعد را در ظاهر می‌چرخاند.

Region	Sales variance
Africa	105%
Asia	57%
Europe	122%
North America	97%
Pacific	85%
South America	163%

Nation	Sales variance
China	123%
Japan	52%
India	87%
Singapore	95%

نمونه‌ای از عملیات pivot

- **Drill-across :** نتیجه اجرای کوئری‌هایی که نتیجه اجرای آنها حجم‌های داده‌ایهای مرکب با بیش از یک fact-table است.

- **Ranking :** سلول‌هایی را باز می‌گرداند که در بالا یا پایین شرط خاصی واقع هستند. مثلاً ده محصولی که بهترین فروش را داشته‌اند.

سرورهای OLAP :

در تکنولوژیOALP داده‌ها به دو صورت چندبعدی (MOLAP) (Multidimensional OLAP) و رابطه‌ای (ROLAP) (Relational OLAP) ذخیره می‌شوند. OLAP پیوندی(HOLAP) تکنولوژیی است که دو نوع قبل را با هم ترکیب می‌کند.

MOLAP : روشی است که معمولاً برای تحلیل‌های OLAP در تجارت مورد استفاده قرار می‌گیرد. در MOLAP، داده‌ها با ساختار یک حجم داده‌ای (Data Cube) چند بعدی ذخیره می‌شوند. ذخیره‌سازی در پایگاه‌داده‌های رابطه‌ای انجام نمی‌گیرد، بلکه با یک فرمت خاص انجام می‌شود. اغلب محصولات موفق MOLAP از یک روش چندبعدی استفاده می‌نمایند که در آن یک سری حجم‌های داده‌ای کوچک، انبوه و از پیش محاسبه‌شده، یک حجم داده‌ای بزرگ (hypercube) را می‌سازند.

علاوه براین MOLAP به شما امکان می‌دهد داده‌های دیدهای (View) تحلیل‌گران را دسته بندی کنید، که این در حذف اشتباهات و برخورد با ترجمه‌های پرغلط کمک بزرگی است.

گذشته از همه این‌ها از آن‌جا که داده‌ها به طور فیزیکی در حجم‌های داده‌ای بزرگ چندبعدی ذخیره می‌شوند، سرعت انجام فعالیت‌ها بسیار زیاد خواهد بود.

از آنجا که یک کپی از داده‌های منبع در کامپیوتر Analysis server ذخیره‌می‌شود، کوئری‌ها می‌توانند بدون مراجعه به منابع مجدداً

محاسبه شوند. کامپیوتر Analysis server ممکن است کامپیوترسرور که تقسیم بندی‌ها در آن انجام شده یا کامپیوتر دیگری باشد. این امر بستگی به این دارد که تقسیم‌بندی‌ها در کجا تعریف شده‌اند. حتی اگر پاسخ کوئری‌ها از روی تقسیمات تجمیع (integration) شده قابل دستیابی نباشند، MOLAP سریع‌ترین پاسخ را فراهم می‌کند. سرعت انجام این کار به طراحی و درصد تجمیع تقسیم‌بندی‌ها بستگی دارد.

مزایا : کارایی عالی- حجم‌های داده‌ای MOLAP برای بازیابی سریع داده‌ها ساخته شده‌اند و در فعالیت‌های slice و dice به صورت بهینه پاسخ می‌دهند. ترکیب سادگی و سرعت مزیت اصلی MOLAP است.

در ضمنMOLAP قابلیت محاسبه محاسبات پیچیده را فراهم می‌کند. همه محاسبات از پیش وقتی که حجم‌های داده‌ای ساخته می‌شود، ایجاد می‌شوند. بنابراین نه تنها محاسبات پیچیده انجام شدنی هستند بلکه بسیار سریع هم پاسخ می‌دهند.

معایب : عیب این روش این است که تنها برای داده‌هایی با مقدار محدود کارکرد خوبی دارد. از آنجا که همه محاسبات زمانی که حجم‌های داده‌ای ساخته می‌شود، محاسبه می‌گردند، امکان این که حجم‌های داده‌ای مقدار زیادی از داده‌ها را در خود جای دهد، وجود ندارد. ولی این به این معنا نیست که داده‌های حجم‌های داده‌ای نمی‌توانند از مقدار زیادی داده مشتق شده باشند. داده‌ها می‌توانند از مقدار زیادی داده مشتق شده‌باشند. اما در این صورت، فقط اطلاعات level خلاصه (level ای که دارای کمترین جزئیات است یعنی سطوح بالاتر) می‌توانند در حجم‌های داده‌ای موجود باشند.

ROLAP : محدودیت MOLAP در حجم داده‌های قابل پرس‌وجو و نیاز به روشی که از داده‌های ذخیره‌شده به روش رابطه‌ای حمایت کند، موجب پیشرفت ROLAP شد.

مبنای این روش کارکردن با داده‌هایی که در پایگاه‌داده‌های رابطه‌ای ذخیره‌شده‌اند، برای انجام اعمال slicing و dicing معمولی است. با استفاده از این مدل ذخیره‌سازی می‌توان داده‌ها را بدون ایجاد واقعی تجمیع در پایگاه‌داده‌های رابطه‌ای به هم مربوط کرد.

مزایا : با این روش می‌توان به حجم زیادی از داده‌ها را رسیدگی کرد. محدودیت حجم داده در تکنولوژی ROLAP مربوط به محدودیت حجم داده‌های قابل ذخیره‌سازی در پایگاه‌داده‌های رابطه‌ای است. به بیان دیگر، خود ROLAP هیچ محدودیتی بر روی حجم داده‌ها اعمال نمی‌کند.

معایب : ممکن است کارایی پایین بیاید. زیرا هر گزارش ROLAP در واقع یک کوارِی SQL (یا چند کوارِی SQL)در پایگاه داده‌های رابطه‌ای است و اگر حجم داده‌ها زیاد باشد ممکن است زمان پاسخ کوارِی طولانی شود. در مجموع ROLAP سنگین است، نگهداری آن سخت است و کند هم هست. بخصوص زمانی که نیاز به آدرس دهی جدول‌های ذخیره شده در سیستم چند بعدی داریم.

این محدودیت ناشی از عملکرد SQL است. زیرا تکنولوژی ROLAP بر پایه عبارات مولد SQL برای پرسش و پاسخ بر روی پایگاه داده رابطه‌ای است و عبارات SQL به همه نیازها پاسخ نمی‌دهند (مثلاً محاسبه حساب‌های پیچیده در SQL مشکل است)، بنابراین فعالیت‌های ROLAP به آن چه SQL قادر به انجام آن است محدود می‌گردد.

تفاوت ROALP و MOLAP : تفاوت اصلی این دو در معماری آن‌ها است. محصولات MOLAP داده‌های مورد نیاز را در یک حافظه نهان (cache) مخصوص می‌گذارد. ولی ROLAP تحلیل‌های خود را بدون استفاده از یک حافظه میانی انجام می‌دهد، بدون آن که از یک مرحله میانی برای گذاشتن داده‌ها در یک سرور خاص استفاده کند.

با توجه به کند بودن ROLAP در مقایسه باMOLAP ، باید توجه داشت که کاربرد این روش بیشتر در پایگاه داده‌های بسیار بزرگی است که گاه‌گاهی پرس و جویی بر روی آن‌ها شکل می‌گیرد، مثل داده‌های تاریخی و کمتر جدید سال‌های گذشته.

نکته: اگر از Analysis Services که به وسیله Microsoft OLE DB Provider مهیا شده استفاده می‌کنید، تجمیع‌ها نمی‌توانند برای تقسیم‌بندی از روش ROLAP استفاده نمایند.

HOLAP : با توجه به نیاز رو به رشدی که برای کارکردن با داده‌های بلادرنگ (real time) در بخش‌های مختلف در صنعت و تجارت

احساس می‌شود، مدیران تجاری انتظار دارند بتوانند با دامنه وسیعی از اطلاعات که فوراً و بدون حتی لحظه‌ای تأخیر در دسترس باشند، کار کنند. در حال حاضر شبکه اینترنت و سایر کاربردها یی که به داده‌هایی از منابع مختلف مراجعه دارند و نیاز به فعالیت با یک سیستم بلادرنگ هم دارند، همگی از سیستم HOLAP بهره می‌گیرند.

: named set

Named Set مجموعه‌ای از memberهای بعد یا مجموعه‌ای از عبارات است که برای استفاده مجدد ایجاد می‌شود.

Calculated member

Calculated Memberها memberهایی هستند که بر اساس داده‌ها نیستند بلکه بر اساس عبارات ارزیابی MDX هستند. آنها دقیقاً به سبک سایر memberهای معمولی هستند. MDX یک مجموعه قوی از عملیاتی را تامین میکند که میتوانند برای ساختCalculated Memberها مورد استفاده قرار گیرند به طوری که به شما امکان داشتن انعطاف زیاد در کار کردن با داده‌های چند بعدی را بدهد.

امیدوارم در این قسمت با مفاهیم نخستین OLAP آشنا شده باشید.

تلاش خواهم کرد در قسمت بعدی در خصوص نصب SQL Server Analysis Services و نصب پایگاه داده‌ی Adventure Work DW 2008 شرح کاملی را ارایه کنم.

نظرات خوانندگان

نویسنده: afshin
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۹/۲۰ ۱۷:۲۶

خیلی ممنون ... لطفا ادامه بدید ... به بحث عملی هم میپردازید ؟ کلا بحث عملی بر پایه SQL Server هست یا از نرم افزارهای دیگه هم استفاده میشه ؟ در مورد ETS ها هم اگه میشه توضیح بدید .... باز هم تشکر

نویسنده: vahid
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۹/۲۰ ۲۱:۱۶

ممنون از مطلب مفیدتون لطفا در مورد اینکه چگونه datawarehouse را پیاده سازی کنیم توضیح دهید ممنون

نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۹/۲۰ ۲۳:۸

به طور کلی زبان MDX بین DBMS یک سان می‌باشد (تقریبا) و البته من در این مجموعه تلاش دارم در خصوص MDX Queryها آنچه را بلد هستم با شما در میان بگذارم. اگر عمری بود مطالبی در خصوص UI هم اضافه خواهم کرد.

نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۹/۲۰ ۲۳:۹

تلاشم را می‌کنم بعد از آموزش MDXها یک مطلب هم در این خصوص برای شما بگذارم.

نویسنده: محمد باقر سیف اللهی
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۹/۲۱ ۱۴:۳

سلام، لطفا تعریفی از Datamart و ارتباطش با Datawarehouse ارائه بدید. تشکر

نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۹/۲۱ ۱۵:۴۹

اگر اجازه دهید تعاریف DataMart و ارتباطش با DW را در یک مقاله کوتاه انتشار می‌دهم . اینجا در کامنت بگذارم تعداد کمی بهش دسترسی پیدا خواهد کرد.

نویسنده: علاقه مند
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۰ ۱۱:۱۰

سلام،
آیا کتاب فارسی تالیفی (یا ترجمه بصورت مناسب و کامل) با موضوع انبار داده‌ها و OLAP در بازار سراغ دارید؟

نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۰ ۱۶:۱۷

نه من از منبع فارسی مطالعه نکردم و اطلاعی هم در این خصوص ندارم . البته انتشارات Wrox دو تا کتاب خود در خصوص SSAS دارد منبع اطلاعاتی هم که بنده اینجا ارایه می‌کنم همین مرجع‌ها می‌باشد.

عنوان: **آموزش MDX Query - قسمت دوم - نصب و راه اندازی SSAS**
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۹/۲۳ ۸:۴۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL, OLAP, MDX, SSAS

در این قسمت در خصوص نحوه‌ی نصب SSAS صحبت خواهم کرد .

تصور می‌کنم بهتر است در خصوص آنچه در هنگام نصب SQL Server انتخاب می‌کنیم، دقت بیشتری کنیم. بسیار دیده ام که برخی از دوستان و همکاران در هنگام نصب SQL Server در قسمت انتخاب Feature ها تمامی آنها را انتخاب کرده در صورتی که تنها به Database Engine نیاز دارند و عملا با این کار ، کارایی Database Server خود را پایین می‌آورند .

بنابر این توصیه می‌کنم در پنجره ی Feature Selection فقط آنچه را که نیاز دارید نصب نمایید .

بنابر این در صورتی که شما جزو آن دسته دوستانی می‌باشید که در پنجره ی Feature Selection تمامی گزینه‌ها را انتخاب نموده اید، خوب نیازی به نصب مجدد SSAS ندارید و شما ناخواسته این سرویس را برروی Database Server خود نصب نموده اید .

در صورتی که شما قبلا این سرویس را برروی سرور خود نصب نکرده اید و فقط Database Engine را نصب نموده اید مراحل زیر را طی نمایید.

1. در ابتدا Set Up مربوط به SQL Server 2012 را اجرا نمایید. و در صفحه‌ی ابتدایی برنامه‌ی نصب ، مطابق شکل زیر روی Installation کلیک کنید. و در قسمت سمت راست گزینه‌ی New SQL Server stand-alone installation or add features to an existing installation را انتخاب نمایید.

2. د رپنجره‌ی Setup Support Rules مطمئن شوید که تمامی پیش شرایط نصب را دارید (در صورتی که Warning داشته باشید احتمالا در مراحل بعدی ، نصب برنامه با مشکل روبرو خواهد شد یا بعد از نصب برخی قسمت‌های برنامه به درستی کار نمی‌کنند.) در صورتی که در قسمتی با Warning روبرو شدید بعد از برطرف کردن مشکل دکمه‌ی Rerun را بزنید به عبارت دیگر نیازی نمی‌باشد مراحل نصب را از ابتدا ادامه دهید. سپس دکمه‌ی OK را بفشارید .

3. در پنجره‌ی بعدی دکمه‌ی Install را بزنید. سپس دوباره صفحه‌ی Setup Support Rules را خواهید داشت. مطمئن شوید تمامی پیش شرایط Passed شده باشند. سپس دکمه‌ی Next را بزنید.

4. در پنجره‌ی بعدی گزینه‌ی Add features to and existing instance of SQL Server 2012 را انتخاب نمایید اگر شما قبلا فقط DataBase Engine را نصب کرده اید و در غیر این صورت Perform a new installation of SQL Server 2012 را انتخاب نماید. سپس دکمه‌ی Next را بزنید.

5. در صفحه‌ی Feature Selection گزینه‌ی Analysis Services را مطابق شکل زیر انتخاب نمایید.و سپس دکمه‌ی Next را بزنید .

6. در صفحه‌ی بعدی برنامه‌ی نصب به شما توضیحاتی در خصوص مقدار فضای Hard برای نصب سرویس(های) انتخاب شده ، نمایش می‌دهد. دکمه‌ی Next را بزنید

7. در صفحه‌ی Server configuration مد SQL Server Analysis Services را بر روی حالت Automatic تنظیم کنید. سپس دکمه‌ی Next را بزنید.

8. سپس در صفحه‌ی Analysis Services Configuration گزینه‌ی Multidimensional and Data Mining Mode را انتخاب نمایید. و همچنین برای مشخص نمودن Administrator سرویس SSAS نام کاربر را در قسمت پایین پنجره وارد نمایید. در صورتی که شما با کاربری که عملا Administrator سرویس SSAS می‌باشد در سیستم عامل ویندوز لاگین نموده اید می‌توانید دکمه‌ی Add Current User را بزنید. سپس دکمه‌ی Next را بزنید .

9. در صفحه‌ی بعد بررسی‌های Installation Configuration Rules انجام می‌گردد . دقت داشته باشید که تمامی موارد Passed گردیده باشند. سپس دکمه‌ی Next را بزنید .

10. در صفحه‌ی Ready to install دکمه‌ی Install را بفشارید.

11. در صورتی که نصب با موفقیت انجام شده باشد، صفحه ای به شکل زیر خواهید دید.

خوب به شما تبریک می‌گوییم شما هم اکنون سرویس SSAS را برروی سرور خود نصب نموده اید. برای اطمینان از تنظیمات Registry توصیه می‌کنم سیستم عامل خود را Restart نمایید.

برای اطمینان از نصب سرویس SSAS بر روی سیستم خود می‌توانید در پنجره‌ی Run عبارت services.msc را وارد کنید .

سپس در قسمت سرویس‌ها شما می‌توانید سرویس SSAS را مشاهده نمایید مطابق شکل زیر.

SQL Full-text Filter Daemon Launcher (MSSQLSERVER)	Service to launch full-text filter daemon process which will p...	Running	Manual
SQL Server (MSSQLSERVER)	Provides storage, processing and controlled access of data, a...	Running	Automatic
SQL Server Agent (MSSQLSERVER)	Executes jobs, monitors SQL Server, fires alerts, and allows a...		Manual
SQL Server Analysis Services (MSSQLSERVER)	Supplies online analytical processing (OLAP) and data minin...	Running	Automatic
SQL Server Browser	Provides SQL Server connection information to client comp...		Disabled
SQL Server Distributed Replay Client	One or more Distributed Replay client computers that work t...		Manual
SQL Server Distributed Replay Controller	Provides trace replay orchestration across multiple Distributed Replay client computers.		

در قسمت‌های بعدی این سری از آموزش‌های MDX Query تلاش خواهم کرد طریقه‌ی نصب پایگاه داده‌ی Adventure Work DW و همچنین ساخت پایگاه داده‌ی Multidimensional مربوط به Adventure Work DW را آموزش دهم.

عنوان: آموزش MDX Query - قسمت سوم - نصب Adventure Work DW و تهیه ی پایگاه داده ی Multidimensional Database توسط SSAS
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۹/۲۳ ۹:۳۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL, OLAP, MDX, SSAS

برای ادامه دادن این سری از مقالات آموزش MDX Query نیاز می‌باشد که پایگاه داده‌ی Advwnture Work DW را نصب کرده و سپس توسط SSAS عمل Deploy را انجام دهیم تا پایگاه داده‌ی Multidimensional Database توسط SSAS ساخته شود .

در ابتدا می‌بایست فایل نصب پایگاه داده ی Advwnture Work را دانلود نمایید برای این منظور به آدرس زیر رفته و فایل AdventureWorks2008R2_SR1.exe را دانلود نمایید .

http://www.general-files.biz/download/gs4ac37d18h17i0/AdventureWorks2008R2_SR1.exe.html

یا به آدرس زیر مراجعه کنید

https://msftdbprodsamples.codeplex.com/releases/view/59211

نیاز می‌باشد قبل از شروع به نصب نرم افزار SQL Server Management Studio را ببندید.

سپس مراحل زیر را انجام دهید.

1. فایل AdventureWorks2008R2_SR1.exe را اجرا نمایید.

2. کمی صبر کنید تا صفحه‌ی زیر نمایش داده شود. و گزینه‌ی I Accept ... را انتخاب نماید و دکمه‌ی Next را بزنید.

3. در صورتی که از ویندوز 8 استفاده نماید احتمال دارد با خطای زیر مواجه شوید در این صورت به قسمت روش نصب در ویندوز 8 در ادامه‌ی این مقاله مراجعه کنید .

4. در صورتی که از ویندوزهای Win7 , XP , Server 2003 استفاده کنید صفحه‌ی زیر را خواهید دید. در این صفحه ابتدا Instance مربوط به SQL سرور خود را انتخاب نماید (در صورت داشتن چندین Instance روی سرور پایگاه داده) سپس مسیر نصب فایل‌های Sample را مشخص نمایید (بعدا از همین مسیر اقدام به Deploy کردن پایگاه داده‌ی Multidimensional خواهیم کرد) و پیش فرض‌ها را بپذیرید و دکمه‌ی Install را بزنید.

5. کمی صبر کنید تا نصب انجام گردد. و در انتها کلید Finish را بزنید.

Installation Execution
Microsoft SQL Server 2008 R2
AdventureWorks Community Sample Databases
Installing database AdventureWorks Data Warehouse 2008R2
Install
Database
Show Details
*** Shrinking Database
Finish
Cancel

Installation Execution
Microsoft SQL Server 2008 R2
AdventureWorks Community Sample Databases
Installation Complete
Install
Show Details
Installation ended on 2013/12/12 08:52 ق.ظ.
Finish
Cancel

پس از مراحل بالا (به جز ویندوز 8) با باز کردن نرم افزار SQL Server Management Studio و اتصال به سرویس Database Engine در قسمت Database تصویر زیر را خواهید دید (البته امکان دارد شما از قبل دارای پایگاه داده‌های شخصی بوده باشید که بنابر این آنها نیز در لیست شما وجود خواهند داشت)

همچنین شما می‌توانید از پنجره‌ی Object Explorer در قسمت Connect اقدام به اتصال به سرویس SSAS نموده .

و در پنجره‌ی باز شده Server Name را انتخاب نمایید (با توجه به اینکه شما در حال حاضر می‌خواهید به SSAS موجود در سیستم Local متصل شوید ، بنابر این انتخاب سرور Local با وارد کردن کاراکتر (.) انجام می‌شود.)

بعد از اتصال شکل زیر را خواهید داشت و در شاخه‌ی Database همچنان هیچ Multidimensional Database ی نخواهید داشت.(بعد از عمل Deploy که در ادامه آموزش داده خواهد شد پایگاه داده‌ی Multidimensional ساخته می‌شود.)

تنها روشی که تاکنون برای نصب پایگاه داده‌ی Adventure Work DW برروی ویندوز 8 یافته ام (البته کمی غیر حرفه ای می‌باشد.) به صورت زیر می‌باشد.

فایل بالا را (AdventureWorks2008R2_SR1.exe) روی سیستم عامل‌های (Server 2003,XP,Win 7) نصب کرده (به عنوان یک سیستم عامل واسط) و سپس سرویس Database Engine را Stop کرده و فایل‌های پایگاه داده را به سیستم عامل ویندوز 8 انتقال داده و به صورت دستی Restore کنیم.

مراحل ایجاد پایگاه داده‌ی Multidimensional در ویندوزهای مختلف ، یکسان می‌باشد.

بعد از نصب پایگاه داده‌ی Adventure Work DW باید به شاخه‌ی نصب Sample بروید (همان مسیری که در مراحل نصب وارد کردیم

و البته آدرس پیش فرض آن C:\Program Files\Microsoft Sql Server\100\Tools\Sample می‌باشد.)

(در صورتی که در ویندوز 8 مراحل نصب را دنبال می‌کنید مسیر زیر را در سیستم خود درست نمایید و فایل‌ها و پوشه‌های موجود در مسیر فوق در سیستم عامل واسط (همان سیستم عاملی که فایل نصب بر روی آن نصب شده است) را به درون آن انتقال دهید.)

سپس به زیر شاخه‌ی AdventureWorks 2008R2 Analysis Services Project\enterprise \ بروید و فایل Adventure Works.sln را با Visual Studio 2010 باز کنید.

احتمال دارد که نیاز باشد روی کل شاخه‌ی enterprise در قسمت Security کاربر جاری را Add کنید و به آن دسترسی Full Control بدهید تا عملیات Convert این پروژه به درستی انجام شود.

پس از باز کردن پروژه در Visual Studio 2010 صفحه ای مطابق تصویر زیر در پنجره‌ی Solution Explorer خواهید دید.

Solution Explorer
Solution 'Adventure Works' (1 project)
Adventure Works DW 2008
Data Sources
Adventure Works.ds
Data Source Views
Adventure Works.dsv
Clustered Customers.dsv
Subcategory Basket Analysis.dsv
Cubes
Adventure Works.cube
Mined Customers.cube
Dimensions
Promotion.dim
Product.dim
Customer.dim
Geography.dim
Reseller.dim
Sales Territory.dim
Employee.dim
Scenario.dim
Department.dim
Organization.dim
Account.dim
Date.dim
Source Currency.dim
Sales Reason.dim
Reseller Sales Order Details.dim
Internet Sales Order Details.dim

به هیچ عنوان نگران ساختار این پروژه نباشید ، زیرا در مقاله‌های آیند شرح کاملی در این خصوص کار با Business Intelligence Management Studio خواهم داد. فعلا هدف ما ایجاد پایگاه داده‌ی Multidimensional می باشد.

برای ساخت پایگاه داده‌ی Multidimensional مراحل زیر را دنبال نمایید.

1. در ابتدا روی پروژه کلیک راست کرده و گزینه‌ی Properties را انتخاب نمایید.

2. در قسمت Configuration Properties منوی Deployment را انتخاب کرده و اطمینان حاصل کنید که سرور شما LocalHost و نام پایگاه داده شما Adventure Works DW 2008R2 باشد.

3. سپس روی Adventure Works.ds کلیک راست کنید تا تنظیمات Connection String به DW را انجام دهیم. مطابق شکل زیر

4. سپس در پنجره‌ی باز شده دکمه‌ی Edit را بزنید .

5. و در صفحه باز شده تنظیمات زیر را مطابق تصویر زیر انجام دهید. دقت داشته باشید که تغییرات را از بالا به پایین باید انجام دهید و قبل از زدن دکمه‌ی OK حتما Test Connection را بزنید تا از صحت تنظیمات مطمعا شوید.

6. سپس دو بار دکمه‌ی OK را در دوصفحه کلیک کنید. (بعد از این مراحل شما آماده‌ی Deploy کردن می‌باشد)

7. در ابتدا پروژه را Build نمایید (CTRl + Shift + B) و اطمینان حاصل کنید که Build با موفقیت انجام می‌شود.

8. در انتها برروی نام پروژه کلیک راست نمایید و گزینه‌ی Deploy را انتخاب نمایید. فرایند Deploy کردن می‌تواند کمی زمان بر باشد بنابر این شکیبا باشید و در انتها پیام Deployment Completed Successfully را دریافت خواهید کرد.

Deployment Progress - Adventure Works DW 2008
Server : localhost
Database : Adventure Works DW 2008R2
Processing Cube 'Adventure Works'.
Start time 12/12/2013 10:50:32 PM
Processing Mining Structure 'Forecasting'.
Start time 12/12/2013 10:50:32 PM
Processing Mining Model 'Forecasting'.
Processing Mining Structure 'Market Basket'.
Start time 12/12/2013 10:50:32 PM
Processing Mining Model 'Association'.
Status:
Finished building processing schedule.
Deploying and Processing
Deployment Progress
Solution Explorer

9. حال به SQL Server Management Studio بروید و به سرویس SSAS کانکت شوید . در قسمت DataBase یک پایگاه داده با نام Adventure Works DW 2008R2 مشاهده خواهید کرد .

به شما تبریک می‌گویم اینک شما یک پایگاه داده‌ی Multidimensional را ساخته اید .

در مقاله‌ی بعدی توضیحاتی در خصوص BIMS (Business Intelligence Management Studio) خواهم داد و همچنین اولین MDX Query را خواهیم نوشت.

عنوان: **آموزش MDX Query - قسمت چهارم -آشنایی با AdventureWorksDW2008R2 و آشنایی با محیط BIMS**
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۱ ۱۱:۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: OLAP, MDX, SSAS

در این قسمت تلاش می‌کنم در خصوص محیط BIMS (Business Intelligence Management Studio) و همچنین AdventureWorksDW2008R2 توضیحاتی را ارائه کنم. در ابتدا در خصوص طراحی انجام شده در Data Warehouse مربوط به پایگاه داده‌ی Adventure Works 2008 توضیحاتی ارایه می‌گردد.

شاید بهترین کار در خصوص آشنایی با یک پایگاه داده نگاه کردن به دیاگرام کلی آن پایگاه داده باشد. بنابر این در ابتدا می‌بایست یک دیاگرام از پایگاه داده‌ی AdventureWorksDW2008R2 بسازیم (این کار را در SQL Server Management Studio انجام می‌دهیم) . قبل از ساخت دیاگرام می‌بایست کاربر Sa را به عنوان Owner پایگاه داده معرفی کنیم.

برای این منظور ابتدا Properties پایگاه داده‌ی AdventureWorksDW2008R2 را گرفته و به قسمت Files رفته و با انتخاب دکمه‌ی ... در مقابل Owner و جستجوی کاربر Sa ، اقدام به مشخص کردن مالک پایگاه داده می‌کنیم. و سپس دکمه‌ی Ok را می‌زنیم.

مطابق شکل زیر

سپس یک دیاگرام کلی از پایگاه داده تولید می‌کنیم. مانند شکل زیر

با یک نگاه اجمالی مشخص می‌گردد که نام تمامی جداول پایگاه داده‌ی DW یا با کلمه‌ی Dim یا با کلمه‌ی Fact شروع شده‌اند.

همان طور که در مقاله‌ی شماره‌ی یک نیز عنوان شد، چندین روش طراحی DW وجود دارد :

1. ستاره ای

2. دانه برفی

3. کهکشانی

دقت داشته باشید که جداول Fact دارای فیلدهای عددی نیز می‌باشد که توسط مراحل ETL پر شده‌اند و جداول Dimension دارای ابعادی هستند که به شاخص‌های موجود در یک جدول Fact معنا می‌دهند. به عبارت دیگر شاخص میزان فروش اینترنتی، یک Measure می‌باشد. اما با ارایه دو دایمنشن، به یک واکشی، عملا ما یک Measure داریم که بر اساس آن دو بعد، ماهیت پیدا کرده است. به عنوان مثال میزان فروش اینترنتی بر اساس سال و ماه و روز و براساس کشور خریدار مشخص می‌شود.

یکی از روش‌های تهیه‌ی DW این می‌باشد که کاربران خبره در هر سیستم، مشخص نمایند چه گزارشاتی مورد نظر آنها می‌باشد. سپس توسط تیم پشتیبانی آن سیستم‌ها، جداول Fact,Dimension مورد نیاز برای حصول گزارش مربوطه تهیه گردد.

شاید ذکر این نکته جالب باشد که برای توسعه‌ی یک پایگاه داده‌ی Multidimensional توسط Solution های ماکروسافت نیازی به آشنایی با یک محیط کار (IDE) جدید نمی‌باشد. همان طور هم که در مقاله‌ی قبلی اشاره شد، برای Deploy کردن یک پایگاه داده‌ی چند بعدی (Multidimensional) از خود محیط Visual Studio .Net استفاده می‌شود. بنابر این آن دسته از برنامه نویسانی که با این محیط آشنا می‌باشند به راحتی می‌توانند به توسعه‌ی پایگاه داده‌ی چند بعدی بپردازند.

لازم به ذکر می‌باشد که اساسا هدف من از شروع این سری مقالات ، آموزش MDX Query ها می‌باشد و نه آموزش BIMS ، با این

وجود در این قسمت و در قسمت بعدی، توضیحات مقدماتی کار با BIMS ارایه می‌گردد و همچنین در فرصت مناسب در خصوص BIMS یک مجموعه مقاله‌ی جامع ارایه خواهم کرد.

در ابتدا اجزا BIMS را برای شما توضیح می‌دهم و سپس در خصوص ساخت هر کدام از آنها و ترتیب ساخت آنها توضیحاتی ارایه خواهم داد.

مسیر باز کردن برنامه‌ی SQL Server Business Intelligence Development Studio = BIDS در زیر آمده است:

C:\ProgramData\Microsoft\Windows\Start Menu\Programs\Microsoft SQL Server 2012\ SQL Server Data Tools

دقت داشته باشید که در صورت استفاده از نسخه‌ی Sql Server 2008 می‌بایست مسیر زیر را جستجو نمایید:

C:\ProgramData\Microsoft\Windows\Start Menu\Programs\Microsoft SQL Server 2008 R2

با نگاه کردن به محیط BIMS می توانید پنجره‌ی Solution Explorer را مشاهده کنید .(در صورت عدم مشاهده، می‌توانید این پنجره را از منوی View باز کنید)

در پنجره‌ی Solution Explorer ابتدا نام Solution و در زیر آن، نام پروژه را خواهیم دید (نام پروژه و نام پایگاه داده‌ی چند بعدی، مشابه یکدیگر می‌باشند) و در زیر نام پروژه، موارد زیر را می‌بینیم:

1. Data Source

2. Data Source View

3. Cubes

4. Dimensiones

5. ....

Data Source : عملا برقرار کننده‌ی پروژه با Data Warehouse می‌باشد. دقت داشته باشید که امکان تهیه یک پایگاه داده‌ی چند بعدی از چندین DW وجود دارد و حتا نوع DW ها می‌تواند متفاوت باشد (به عبارت دیگر ما می‌توانیم چندین DW در RDBMS های متفاوت داشته باشیم و همه‌ی آنها را در یک Multidimensional Database تجمیع کنیم). برای انجام چنین کاری باید چندین Data Source تعریف کنیم.

Data Source View : هر Data Source می‌تواند دارای چندین تقسیم بندی با مفاهیم Business ی باشد. برای هر کدام از این دسته بندی‌ها می‌توانیم یک یا چند Data Source View ایجاد کنیم . به عبارت دیگر ایجاد Data Source View ها سبب خلاصه شدن تعداد جداول Fact , Dimension براساس یک بیزینس خاص می‌باشد و در ادامه راحت‌تر می‌توانیم Cube ها را تولید کنیم.

نکته: جداول Fact , Dimension در ساختار D ata Warehouse ساخته می‌شوند.

Cubes : محل تعریف Cube ها در این قسمت می‌باشد. در سری آموزش SSAS در خصوص نحوه‌ی ساخت Cube ها شرح کاملی ارایه خواهم کرد.

Dimensions : با توجه به این که در روال ساخت Cube ما مشخص می‌کنیم چه Dimension هایی داریم، یک سری از Dimension ها به صورت پیش فرض در این قسمت قرار می‌گیرند و البته در صورت تغییر در Data Source View می‌توانیم یک Dimension را به صورت دستی در این قسمت ایجاد نماییم و سپس آن را به Cube مورد نظر اضافه نماییم.

دقت داشته باشید که برای ساخت یک پروژه می‌بایست بعد از ساخت Data Warehouse در برنامه‌ی BIMS اقدام به ساخت یک Data Source کنیم و سپس با توجه به Businessهای موجود در سیستم‌های OLTP اقدام به ساخت Data Source Viewهای مناسب کرده و در نهایت اقدام به ساخت Cube کنیم. بعد از انجام تنظیمات مختلف در Cube مانند ساخت KPI , Hierarchy و ... نیاز می‌باشد که پروژه را Deploy کنیم تا پایگاه داده‌ی چند بعدی (MDB) ساخته شود.

در قسمت بعدی نحوه‌ی ساخت یک پروژه در SSAS و چگونگی باز کردن یک پایگاه داده را بررسی خواهیم کرد.

عنوان: **آموزش MDX Query - قسمت پنجم - باز کردن یک پایگاه داده ی Multidimensional در محیط BIMS و ساخت یک پروژه ی جدید.**
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۱ ۱۳:۳۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

در این قسمت در ابتدا نحوه‌ی باز کردن یک پایگاه داه‌ی چند بعدی را در محیط BIMS بررسی کرده و سپس چگونگی ساخت یک MDB را از پایه بررسی می‌کنیم. برای ادامه دادن این قسمت نیاز می‌باشد که پایگاه داده‌ی AdventureWorkDW2008 را در SSAS نصب کرده باشید .

در ابتدا مطابق شکل زیر منوی File سپس زیر منوی Open و Analysis Service Database را انتخاب نمایید.

در ادامه می‌بایست نام Server را مشخص نمایید و دقت داشته باشید که در اینجا منظور از نام سرور، نام سرور SSAS می‌باشد (در صورتیکه بر روی خود سرور در حال کار می‌باشید از . به جای نام سرور استفاده کنید). سپس در قسمت Database ، نام پایگاه داده‌ی چند بعدی را انتخاب نمایید. در صورتی که به جز Adventure Work DW 2008 ، پایگاه داده‌های چند بعدی دیگری را در SSAS داشته باشید، یک لیست از آنها را مشاهده خواهید کرد و در صورتیکه لیست شما خالی می‌باشد، احتمال دارد نام سرور اشتباه باشد یا روی سرویس SSAS مربوط به آن سرور هیچ پایگاه داده‌ی چند بعدی نصب نباشد.

حال مسیری را برای ذخیره سازی پروژه‌ی جدید در نظر بگیرید:

پس از کمی شکیبایی، واکشی اطلاعات از روی پایگاه داده‌ی چند بعدی انتخاب شده انجام می‌شود و یک پروژه در ارتباط با آن پایگاه داده ساخته می‌شود.

Solution Explorer
Solution 'Adventure Works DW 2008R2(PCCLIENT)' (1 pr
Adventure Works DW 2008R2(PCCLIENT)
Data Sources
Adventure Works DW
Data Source Views
Adventure Works DW
Clustered Customers
Subcategory Basket Analysis
Cubes
Adventure Works
Mined Customers
Dimensions
Promotion
Product
Customer
Geography
Reseller
Sales Territory
Employee
Scenario
Department
Organization
Account
Date
Source Currency
Sales Reason
Reseller Sales Order Details
Internet Sales Order Details
Clustered Customers
Subcategory Basket Analysis
Sales Channel
Destination Currency
Sales Summary Order Details
Mining Structures

همان طور که مشخص می‌باشد، یک شیء درون شاخه‌ی Data Source وجود دارد که مشخص کننده‌ی ارتباط این پروژه با پایگاه داده‌ی Data Warehouse است. برای مشاهده‌ی این ارتباط، بر روی Adventure Work DW کلیک راست کنید و سپس گزینه‌ی Open را انتخاب نمایید. در ادامه گزینه‌ی Edit را بزنید.

سپس در پنجره‌ی جدید، تنظیمات رشته‌ی ارتباطی با DW را مشاهده نمایید

با زدن کلید Test Connection باید پیام Test Connection Succeeded را مشاهده نمایید. اکنون پنجره‌ها را با زدن کلید OK ببندید.

در قسمت Data Source View سه شی تعریف شده است؛ براساس دسته بندی مورد نظر و جاری در Business موجود در Adventure Work .

با کلیک راست کردن بر روی Adventure Works DW و انتخاب گزینه‌ی Open ، اقدام به باز کردن DSV انتخاب شده کنید. در صفحه‌ی باز شده می‌توانید انواع دیاگرام تهیه شده را مشاهده نمایید و همچنین لیستی از جداول موجود در این DSV مشخص می‌باشد.

با کلیک راست کردن در فضای خالی دیاگرام ، امکان Add/Remove کردن جداول را به دیاگرام دارید.

در شکل بالا بعد از انتخاب یک جدول در سمت راست و انتقال آن به سمت چپ می‌توانید با زدن دکمه‌ی Add Related Table براساس کلیدهای خارجی، جداول مرتبط با جدول انتخاب شده را به صورت خودکار انتخاب نمایید و به قسمت چپ انتقال دهید.

شما در ساخت Cube مشخص می‌نمایید که Cube را از کدام DSV خواهید ساخت. بنابراین انتخاب جداول در DSV ها می‌بایست براساس نوع Business شما باشد تا در ساخت Cube به مشکلی برخورد نکنید.

در ساختار درختی موجود در پنجره‌ی Solution در شاخه‌ی Cube ، می‌توانید Adventure Works را باز کنید (کلیک راست و انتخاب Open) .

در شکل بالا در سمت چپ، می‌توانید Measure ها و Dimension های موجود در این Cube را مشاهده کنید. همچنین در قسمت بالا چندین Tab وجود دارند که در هر کدام تنظیمات بیشتری را بر روی Cube اعمال می‌کنیم. با توجه به اینکه طراحی Cube ها کاری تخصصی می‌باشد و نیاز به اطلاعات زیادی دارد اجازه دهید مقاله ای در خصوص طراحی Cube در SSAS جداگانه انتشار داده شود و فعلا در همین حد بسنده کنیم. با این حال در صورت نیاز می‌توانید برای اطلاعات بیشتر در این خصوص کتاب Microsoft SQL Server Analysis Services 2008 With MDX از انتشارات Wrox را مطالعه نمایید.

در Solution Explorer در شاخه‌ی Dimensions، می‌توانید تمامی بعدهایی که در تمامی Cube های شما استفاده شده‌اند را مشاهده نمایید.

با انتخاب یک بعد (ترجیحا بعد Date) و با کلیک راست کردن و انتخاب گزینه‌ی Open آن را باز نمایید.

در پنجره‌ی باز شده می‌توانید 4 Tab در بالا را مشاهده نمایید و در Tab نخست، Attribute ها و همچنین ساختار Hierarchies و در آخر Data source View را مشاهده نمایید.

در Attribute relationships می توانید ارتباط صفت‌های یک بعد را مشخص نمایید.

در Browsing Tab می‌توانید محتوای Dimension را بررسی نمایید (البته اگر در پروژه‌ی جدید قرار دارید حتما می‌بایست پروژه را Deploy کرده باشید. در حالتیکه یک پایگاه داه‌ی چند بعدی را باز می‌کنید، نیازی به Deploy کردن نمی‌باشد؛ زیرا حتما قبلا این کار انجام شده است (زیرا شما پایگاه داده‌ی چند بعدی را بعد از Deploy کردن پروژه‌ی SSAS خواهید داشت))

در صورتیکه مانند روش بالا یک پایگاه داده‌ی چند بعدی را باز کنیم، دیگر نیازی به Deploy کردن نمی‌باشد و فقط برای اعمال تغییرات روی پایگاه داده‌ی چند بعدی باید پروژه را Process کنیم و برای این منظور روی نام پروژه کلیک راست کرده و گزینه‌ی Process را انتخاب کنید. با این کار تغییرات اعمال شده در BIMS روی پایگاه داده‌ی SSAS اعمال می‌گردند و داده‌ها با توجه به ساختار Cube ها دوباره پردازش می‌شوند.

برای ساخت یک پروژه‌ی جدید به شکل زیر عمل می‌کنیم :

در ابتدا BIMS را باز کرده و سپس به منوی File رفته و در قسمت New گزینه‌ی Project را انتخاب می‌کنیم. سپس در صفحه‌ی باز شده، مطابق شکل زیر عمل کرده و یک پروژه از نوع Analysis Service Multidimensional ... می‌سازیم.

سپس برروی شاخه‌ی Data Source کلیک راست کرده و گزینه‌ی New Data Source را می‌زنیم و پنجره‌های ویزارد را به جلو می‌رویم.

در ابتدا باید یک Connection به DW تولید کنیم. برای این منظور در پنجره‌ی فوق دکمه‌ی New را زده و اطلاعات را مطابق شکل زیر پر می‌کنیم.

و سپس OK را میزنیم.

در صورتی که SSAS در یک سرور دیگر نصب شده است در پنجره‌ی بعدی نیاز می‌باشد نام کاربری را که به سرویس SSAS در آن سرور دسترسی دارد را وارد کنیم.

در صورتی که SSAS روی سیستم Local نصب شده است و کاربری که با آن Login هستیم دسترسی کافی به SSAS را دارد، گزینه‌ی Use the credentials of the current user را انتخاب می‌کنیم.

در صفحه‌ی آخر یک نام برای DS انتخاب می‌کنیم.

سپس نیاز می‌باشد یک DSV بسازیم. برای این منظور روی شاخه‌ی Data Source View کلیک راست کرده و گزینه‌ی New را انتخاب کرده و سپس در پنجره‌ی Wizard باید Data Source ساخته شده در مرحله‌ی قبل را انتخاب کرده و سپس Next را بزنیم. در اینجا بر اساس بیزینس‌های مختلف، راه کارهای گوناگونی را داریم. به عبارت دیگر می‌توان جداول Fact و Dimension های مرتبط با آن‌را بر اساس زیر سیستم‌های مختلف انتخاب کرده و برای هر کدام از آنها یک DSV بسازیم . به نظر من می‌توانیم تمامی جداول را در این مرحله انتخاب کرده و سپس این تفکیک بندی را در سطح Cube ها انجام داد. به طور کلی دقت داشته باشید به هیچ عنوان DSV و Cube های سیستم را خیلی تفکیک نکنید. زیرا در نوشتن کوئری‌ها و Join بین Cube ها با مشکل و سختی روبرو خواهید شد. (از لحاظ تجربی تفکیک بندی به شرطی صورت گیرد که نیازی به Join کردن Cube ها در MDX Query ها نباشد.)

سپس یک نام برای DSV خود انتخاب کرده و Finish را بزنید.

خوب؛ آخرین مرحله ساخت Cube می‌باشد (البته در طراحی Cube مطالب بسیاری وجود دارند که در یک مقاله‌ی دیگر تلاش خواهم کرد تمامی آن موارد را توضیح دهم.)

برای ساخت Cube ، روی شاخه‌ی Cube کلیک راست کرده و گزینه‌ی New را بزنید.

سپس Use Existing Table را انتخاب کرده و Next را بزنید.

در پنجره‌ی بعدی باید DSV را انتخاب کرد و بعد جداول مورد نیاز در طراحی Cube را انتخاب کنید. فراموش نکنید در صورت انتخاب یک Fact تمامی Dimension های مرتبط با آن را انتخاب نماید. دکمه Next را بزنید.

در پنجره‌ی بعدی باید جداول Fact را انتخاب کرده و دکمه‌ی Next را بزنید.

سپس در پنجره‌ی بعدی دایمنشن را انتخاب نمایید. (ترجیحا اجازه بدهید خود BIMS برای شما Dimension ها را بسازد، هرچند که خود شما می‌توانید بعدا به صورت دستی Dimension ها را ایجاد کنید).

بعد از زدن دکمه‌ی Next نامی برای Cube خود انتخاب نمایید و سپس دکمه‌ی Finish را بزنید.

بعد از ساخت Cube ، چندین دایمنشن به صورت خودکار ساخته می‌شوند . البته گاهی نیاز می‌باشد که اقدام به ساخت ساختارهای سلسله مراتبی در Dimension ها کنیم (این مورد را در یک مقاله جداگانه آموزش خواهم داد.)

پروژه با کلیدهای ترکیبی Ctrl+Shift+B ساخته می‌شود و بعد از اطمینان از درست بودن ساخت پروژه، آن را باید Deploy کرد.

برای Deploy کردن یک پروژه کافی است بعد از تنظیم کردن رشته‌ی ارتباطی در DS (قبلا توضیح داده شده است) روی پروژه کلیک راست کرده و گزینه‌ی Deploy را بزنیم.

نظرات خوانندگان

نویسنده: باغبان
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۱ ۲۱:۵۶

ممنون دوست عزیز
میشه بفرمایید چه موقع باید از این روش استفاده کرد و مزایای اون چی هستش

نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۱ ۲۳:۵۳

متاسفانه سوال شما برایم مشخص نمی‌باشد؟!؟
{ چه موقع باید از این روش استفاده کرد }
با این وجود در این مقاله من دو روش برای کار با پایگاه داده‌ی چند بعدی را توضیح دادم. ابتدا زمانی که یک پایگاه داده وجود دارد و ما می‌خواهیم در ساختار Cubeها و ... در آن تغییر ایجاد کنیم (تغییرات باید درون محیط BIMS انجام شود) در چنین شرایطی با توجه به مواردی که توضیح داده شده پایگاه داده را در محیط BIMS باز کرده و تغییرات را انجام داده و سپس Process می‌کنیم.
اما گاهی برای شروع کار نیاز می‌باشد طراحی MDB را از روی DW از ابتدا انجام دهیم. خوب در اینحالت چیزی برای باز کردن در BIMS وجود ندارد و باید خودمان از ابتدا آن را پیاده سازی کنیم.
راحت‌تر بگم تقریبا مثل اینه که شما بخواهید یک برنامه با C# از ابتدا بنویسید یا اینکه یک برنامه‌ی موجود را باز کنید و تغییراتی در آن ایجاد کنید و سپس ذخیره کنید.
امید وارم پاسخ سوال شما داده شده باشد.

عنوان: آموزش MDX Query - قسمت هفتم – استفاده از Pivot ، به کارگیری از ساختار های سلسله مراتبی و به کارگیری Cross Join در کوئری ها
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۲ ۴:۳۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

انجام عملیات Pivot توسط MDX :

برای این منظور کافی است فقط جای سطر و ستون را با هم عوض کنیم.برای مثال، کوئری‌های زیر را اجرا نمایید.

```
Select
[Date].[Calendar].[Calendar Year] on columns,
[Product].[Product Categories].[Category] on rows
From [Adventure Works]

GO

Select
[Product].[Product Categories].[Category] on columns,
[Date].[Calendar].[Calendar Year] on rows
From [Adventure Works]
```

خروجی به صورت زیر می‌باشد.

Messages | Results

	CY 2005	CY 2006	CY 2007	CY 2008	CY 2010
Accessories	$20,235.36	$92,735.35	$296,532.88	$161,794.33	(null)
Bikes	$7,395,348.63	$19,956,014.67	$25,551,775.07	$13,399,243.18	(null)
Clothing	$34,376.34	$485,587.15	$871,864.19	$386,013.16	(null)
Components	$615,474.98	$3,610,092.47	$5,482,497.29	$2,091,011.92	(null)

	Accessories	Bikes	Clothing	Components
CY 2005	$20,235.36	$7,395,348.63	$34,376.34	$615,474.98
CY 2006	$92,735.35	$19,956,014.67	$485,587.15	$3,610,092.47
CY 2007	$296,532.88	$25,551,775.07	$871,864.19	$5,482,497.29
CY 2008	$161,794.33	$13,399,243.18	$386,013.16	$2,091,011.92
CY 2010	(null)	(null)	(null)	(null)

چگونگی استفاده از ساختارهای سلسله مراتبی در محورهای مختلف :

برای روشن شدن مطلب چندین نمونه کوئری زیر را باهم اجرا می‌کنیم.

در ابتدا به خاطر داشته باشید که امکان استفاده از یک ساختار سلسله مراتبی در دو محور (Axis) مجزا وجود ندارد. برای روشن‌تر شدن این مطلب کوئری زیر را اجرا کنید:

```
Select
[Date].[Calendar].[Calendar Year] on columns,
[Date].[Calendar].[Month] on rows
From [Adventure Works]
```

در توضیح مثال بالا دقت داشته باشید که واکشی [Calendar Year] و [Month] از یک ساختار سلسله مراتبی یکسان به نام [Date].[Calendar] انجام شده است و این کار در MDX ها غیر مجاز می‌باشد.

البته استفاده از دو ساختار سلسله مراتبی متفاوت از یک دایمنشن در دو محور مجزا امکان پذیر می‌باشد برای مثال :

```
Select
[Date].[Calendar].[Calendar Year] on columns,
[Date].[Month of Year].[Month of Year] on rows
From [Adventure Works]
```

در مثال بالا واکشی از دو ساختار سلسله مراتبی مختلف اما از یک دایمنشن در دو محور مجزا صورت گرفته است.

Messages | Results

	CY 2005	CY 2006	CY 2007	CY 2008	CY 2010
January	(null)	$713,116.69	$1,317,541.83	$1,662,547.32	(null)
February	(null)	$1,900,788.93	$2,384,846.59	$2,700,766.80	(null)
March	(null)	$1,455,280.41	$1,563,955.08	$2,739,370.98	(null)
April	(null)	$882,899.94	$1,865,278.43	$2,204,623.41	(null)
May	(null)	$2,269,116.71	$2,880,752.68	$3,315,275.00	(null)
June	(null)	$1,001,803.77	$1,987,872.71	$3,415,479.07	(null)
July	$489,328.58	$2,393,689.53	$2,665,650.54	(null)	(null)
August	$1,538,408.31	$3,601,190.71	$4,212,971.51	(null)	(null)
September	$1,165,897.08	$2,885,359.20	$4,047,574.04	(null)	(null)
October	$844,721.00	$1,802,154.21	$2,282,115.88	(null)	(null)
November	$2,324,135.80	$3,053,816.33	$3,483,161.40	(null)	(null)
December	$1,702,944.54	$2,185,213.21	$3,510,948.73	(null)	(null)

امکان استفاده از دو ساختار سلسله مراتبی یکسان در یک محور مجاز می‌باشد.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
{[Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Calendar].[Month]} on rows
From [Adventure Works]
```

Messages | Results

	Internet Sales Amount
CY 2005	$3,266,373.66
CY 2006	$6,530,343.53
CY 2007	$9,791,060.30
CY 2008	$9,770,899.74
CY 2010	(null)
July 2005	$473,388.16
August 2005	$506,191.69
September 2005	$473,943.03
October 2005	$513,329.47
November 2005	$543,993.41
December 2005	$755,527.89
January 2006	$596,746.56
February 2006	$550,816.69

همچنین استفاده از دو ساختار سلسله مراتبی مختلف از یک دایمنشن در یک محور مجاز نمی‌باشد.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
{[Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Month of Year].[Month of Year]} on rows
From [Adventure Works]
```

Messages

```
Executing the query ...
Query (3, 2) Members, tuples or sets must use the same hierarchies in the  function.
Execution complete
```

در مثال بالا از دو ساختار سلسله مراتبی [Date].[Calendar] و [Date].[Month of Year] استفاده شده است.

در صورتی می‌توانیم از دو ساختار سلسله مراتبی متفاوت از یک دایمنشن در یک محور استفاده کنیم که آنها را باهم Cross Join کنیم.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount]on columns,
crossjoin(
[Date].[Calendar].[Calendar Year],
[Date].[Month of Year].[Month of Year]
)on rows
From [Adventure Works]
```

Messages | Results

		Internet Sales Amount
CY 2005	July	$473,388.16
CY 2005	August	$506,191.69
CY 2005	September	$473,943.03
CY 2005	October	$513,329.47
CY 2005	November	$543,993.41
CY 2005	December	$755,527.89
CY 2006	January	$596,746.56
CY 2006	February	$550,816.69
CY 2006	March	$644,135.20
CY 2006	April	$663,692.29
CY 2006	May	$673,556.20
CY 2006	June	$676,763.65

دقت داشته باشید که امکان استفاده از دو ساختار سلسله مراتبی یکسان از یک دایمنشن در Cross Join وجود ندارد همان گونه که در دو مثال قبل مشاهده نمودید. (و البته نیازی هم به استفاده از Cross Join وجود ندارد)

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
crossjoin(
[Date].[Calendar].[Calendar Year],
[Date].[Calendar].[Month]
)on rows
From [Adventure Works]
```

به طور کلی استفاده از Cross Join مانند استفاده از () می باشد . بنابر این می توان کلمه ی Cross Join را ننوشت .

```
Select
{[Measures].[Internet Sales Amount],[Measures].[Reseller Sales Amount]} on columns,
crossjoin(
[Date].[Calendar].[Calendar Year],
[Date].[Month of Year].[Month of Year]
)on rows
From [Adventure Works]
GO
Select
{[Measures].[Internet Sales Amount],[Measures].[Reseller Sales Amount]} on columns,
(
  [Date].[Calendar].[Calendar Year],
  [Date].[Month of Year].[Month of Year]
)on rows
From [Adventure Works]
```

دو کوئری بالا مشابه هم می‌باشند.

می توان از دو Cross Join در دو محور مختلف نیز استفاده کرد.

```
Select
crossjoin(
[Product].[Product Categories].[Category],
{[Measures].[Internet Sales Amount],[Measures].[Reseller Sales Amount]}
)on columns,
crossjoin(
[Date].[Calendar].[Calendar Year],
[Date].[Month of Year].[Month of Year]
)on rows
From [Adventure Works]
```

Messages | Results

		Accessories	Accessories	Bikes	Bikes	Clothing	Clothing
		Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount	Internet Sales Amount	Reseller Sales
CY 2005	July	(null)	$1,695.67	$473,388.16	$453,231.80	(null)	$2,875.1
CY 2005	August	(null)	$3,593.20	$506,191.69	$1,413,253.52	(null)	$7,038.5
CY 2005	September	(null)	$3,250.03	$473,943.03	$1,054,995.97	(null)	$5,138.3
CY 2005	October	(null)	$1,937.90	$513,329.47	$777,394.97	(null)	$3,583.7
CY 2005	November	(null)	$5,490.73	$543,993.41	$2,152,858.49	(null)	$8,551.7
CY 2005	December	(null)	$4,267.84	$755,527.89	$1,543,613.88	(null)	$7,188.8

دقت داشته باشید نوع محصول در ستون‌ها بالای سر ستون [Internet Sales Amount] و [Reseller Sales Amount] قرار گرفته است.

استفاده از Cross Join های تودر تو نیز وجود دارد.

```
Select
crossjoin(
[Sales Territory].[Sales Territory].[Country],
crossjoin(
[Product].[Product Categories].[Category],
{
[Measures].[Internet Order Count],
[Measures].[Reseller Order Count]
}
  )
)on columns ,
crossjoin(
[Date].[Calendar].[Calendar Year],
[Date].[Month of Year].[Month of Year]
) on rows
From [Adventure Works]
```

Messages | Results

		France	France	France	France	France	France
		Accessories	Accessories	Bikes	Bikes	Clothing	Clothing
		Internet Order Count	Reseller Order Count	Internet Order Count	Reseller Order Count	Internet Order Count	Reseller Order Count
CY 2005	July	(null)	(null)	13	(null)	(null)	(null)
CY 2005	August	(null)	(null)	6	(null)	(null)	(null)
CY 2005	September	(null)	(null)	11	(null)	(null)	(null)
CY 2005	October	(null)	(null)	4	(null)	(null)	(null)
CY 2005	November	(null)	(null)	12	(null)	(null)	(null)
CY 2005	December	(null)	(null)	13	(null)	(null)	(null)
CY 2006	January	(null)	(null)	11	(null)	(null)	(null)
CY 2006	February	(null)	(null)	11	(null)	(null)	(null)

در کوئری زیر به جای Cross Join از () استفاده شده است

```
Select
crossjoin(
[Sales Territory].[Sales Territory].[Country],
[Product].[Product Categories].[Category],
{
[Measures].[Internet Order Count],
[Measures].[Reseller Order Count]
}
 ) on columns,
([Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Month of Year].[Month of Year]) on rows
From [Adventure Works]
```

استفاده از عملگر * مانند استفاده از Cross Join می باشد.

```
Select
crossjoin(
[Sales Territory].[Sales Territory].[Country],
[Product].[Product Categories].[Category],
{
[Measures].[Internet Order Count],
[Measures].[Reseller Order Count]
}
) on columns,
[Date].[Calendar].[Calendar Year] * [Date].[Month of Year].[Month of Year] on rows
From [Adventure Works]
```

در مقالات بعدی آموزش MDX Query را ادامه خواهیم داد.

عنوان: **آموزش MDX Query - قسمت ششم - شروع کار با دستورات MDX**
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۲ ۹:۳۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

امروز اولین دستورات MDX را خواهیم نوشت . قبل از شروع کار فراموش نکنید موارد زیر را حتما انجام داده باشید :

نصب پایگاه داده ی Adventure Work DW 2008 و همچنین نصب پایگاه داده‌ی چند بعدی Adventure Work DW 2008 روی SSAS
مطاله قسمت‌های قبلی برای آشنایی با مفاهیم پایه .

در صورتیکه پیش شرایط فوق را نداشته باشید، احتمالا در ادامه با مشکلاتی مواجه خواهید شد؛ زیرا برای آموزش MDX Query ها از پایگاه داده‌ی Adventure Work DW 2008 استفاده شده است.

دقت داشته باشید که MDX Query ها تا حدودی شبیه T/SQL می‌باشند؛ اما مطلقا از نظر مفهومی با هم شباهت ندارند. به عبارت دیگر ما در T/SQL با یک مدل رابطه‌ای سرو کار داریم در حالیکه در MDX ها با یک پایگاه داده چند بعدی کار می‌کنیم. به بیان دیگر در پایگاه داده‌های رابطه‌ای صحبت از جداول، ردیف‌ها، ستون‌ها و ضرب دکارتی مجموعه‌ها می‌باشد، اما در پایگاه داده‌های چند بعدی در خصوص Dimension,Fact,Cube,Tuple و ... صحبت می‌کنیم. البته ماکروسافت تلاش کرده‌است تا حد زیادی Syntax ها شبیه به یکدیگر باشند.

نحوه‌ی نوشتن یک Select در MDX ها به صورت زیر می‌باشد :

```
Select
{} On Columns ,
{} On Rows
From <Cube_Name>
Where <Condition>
```

در ادامه با اجرای هر کوئری، توضیحات لازم در خصوص آن ارایه می‌گردد و با پیگیری این آموزش‌ها می‌توانید مفاهیم، توابع و ... را در MDX Query ها بیاموزید.

برای اجرای دستورات زیر باید Microsoft SQL Server Management Studio را باز نمایید و به سرویس SSAS متصل شوید. سپس پایگاه داده‌ی Adventure Works DW 2008R2 را انتخاب نمایید و از Cubes Adventure Works را انتخاب نمایید.

حال دکمه‌ی New Query را در بالای صفحه بزنید (Ctrl + N)

سپس در صفحه‌ی باز شده می‌توانید Cube یا SubCube های آن Cube را انتخاب کرده و کمی پایین‌تر Measure Group را خواهیم داشت و در انتها Measure ها و Dimension ها قرار گرفته‌اند. (در هنگام نوشتن Select می‌توان از عمل Drag&Drop برای آسان‌تر شدن نوشتن MDX Query ها نیز استفاده کنید)

متاسفانه هنوز در IDE مربوط به SQL Server کلیدی برای مرتب سازی دستورات MDX وجود ندارد و البته در نرم افزار هایی مانند SQL Toll Belt هم چنین چیزی قرار داده نشده است . بنابر این توصیه می‌شود در نوشتن دستورات MDX تمام تلاش خود را بکنید تا دستوراتی مرتب و خوانا را تولید کنید.

با اجرای دستور زیر اولین کوئری خود را در پایگاه داده‌ی چند بعدی بنویسید (برای اجرا کلید F5 مانند T/SQL کار خواهد کرد.)

```
Select
From [Adventure Works]
```

شاید تعجب کنید. کوئری فاقد قسمت Projection می‌باشد! در MDX ها می‌توان هیچ سطر یا ستونی را انتخاب نکرد. اما چگونه؟ و خروجی نمایش داده شده چیست؟

برای توضیح مطلب فوق باید در خصوص Default Measure کمی اطلاعات داشته باشید. در هنگام Deploy کردن پروژه در SSAS برای هر Cube یک Measure به عنوان Measure پیش فرض انتخاب شده. بنابر این در صورتیکه هیچ گونه Projection یا Where ایی اعمال نشده باشد، SQL Server به صورت پیش فرض مقدار Mesaure پیش فرض را بدون اعمال هیچ بعدی نمایش می‌دهد.

خروجی دستور بالا مشابه تصویر زیر می‌باشد.

حال دستور زیر را اجرا می‌کنیم :

```
Select
From [Adventure Works]
Where [Measures].[Reseller Sales Amount]
```

تصویر خروجی به صورت زیر می‌باشد :

شاید باز هم تعجب کنید. نوشتن نام یک شاخص به جای عبارت شرط؟! آیا خروجی عبارات شرطی نباید Boolean باشند؟

خیر. اگر چنین پرسش هایی در ذهن شما ایجاد شده باشد، به دلیل مقایسه‌ی MDX با T/SQL می‌باشد. در اینجا شرط Where بر روی ردیف‌های جدول مدل رابطه ای اعمال نمی‌شود و عملا بیانگر واکشی اطلاعات از مدل چند بعدی می‌باشد. با اعمال شرط فوق به SSAS اعلام کرده ایم که خروجی بر اساس شاخص [Measures].[Reseller Sales Amount] باشد. با توجه به این که شاخص انتخاب شده با شاخص پیش فرض یکی می‌باشد خروجی با حالت قبل تفاوتی نخواهد کرد.

برای درک بهتر، کوئری زیر را اجرا کنید :

```
Select
From [Adventure Works]
where [Measures].[Internet Sales Amount]
```

استفاده از این شرط سبب استفاده نشدن از شاخص پیش فرض می شود . به عبارت دیگر این کوئری دارای سرجمع مبلغ فروش اینترنتی می باشد.

دستور زیر را اجرا کنید :

```
Select
[Measures].[Reseller Sales Amount] on columns
From [Adventure Works]
```

با اعمال یک شاخص خاص در ستون ، عملا فیلترینگ انجام می شود

استفاده از یک دایمنشن در ستون :

دستور زیر را اجرا کنید

```
Select
[Date].[Calendar].[Calendar Year] on columns
From [Adventure Works]
```

خروجی به شکل زیر خواهد بود

```
Select
    [Date].[Calendar].[Calendar Year] on columns
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

CY 2005	CY 2006	CY 2007	CY 2008	CY 2010
$8,065,435.31	$24,144,429.65	$32,202,669.43	$16,038,062.60	(null)

همان طور که مشاهده می‌کنید خروجی دارای چندین ستون می‌باشد و دارای مقادیری در هر ستون. اما این مقادیر از کجا آمده اند؟

همواره این نکته را به خاطر بسپارید که در صورت عدم ذکر نام یک Measure در کوئری ، SSAS از Measure پیش فرض استفاده می‌کند. حال کوئری فوق میزان فروش نمایندگان (Reseller Sales Amount) را در هر سال نمایش می‌دهد.

سوال بعدی این می‌باشد که این سال‌ها از کجا آمده اند؟ خوب برای درک بهتر این مورد می‌توانیم مانند تصویر زیر به دایمنشن Date رفته و در ساختار سلسله مراتبی ، اعضای سطح [Date].[Calendar].[Calendar Year] را مشاهده کنیم.

ایجاد سرجمع ستون‌ها :

کوئری زیر را اجرا نمایید

```
Select
{[Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Calendar]} on columns
From [Adventure Works]
```

بعد از اجرا تصویر زیر را خواهید دید :

100 %

Messages | Results

CY 2005	CY 2006	CY 2007	CY 2008	CY 2010	All Periods
$8,065,435.31	$24,144,429.65	$32,202,669.43	$16,038,062.60	(null)	$80,450,596.98

سوال اول این می‌باشد که کاربرد {} در انتخاب دایمنشن‌ها چیست؟ در پاسخ می‌توان گفت که اگر شاخص ها یا بعد ها ، مرتبط به یک سلسله مراتب باشند آنها را در یک {} قرار می دهیم ولی اگر سلسله مراتب متفاوت باشد، یا بعد و شاخص باشند باید در () قرار بگیرند .

خوب همان طور که مشخص است در ساختار سلسله مراتبی ابتدا سال و بعد یک سطح بالاتر را انتخاب کرده ایم این به معنی نمایش سرجمع در سطح بالاتر از سال می‌باشد(سرجمع تمامی سال ها).

استفاده از دایمنشن و Measure در سطر و ستون مجرا :

کوئری زیر را اجرا نمایید

```
Select
{[Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Calendar]} on columns,
[Product].[Product Categories].[Category] on rows
From [Adventure Works]
```

خروجی مشابه شکل زیر می‌باشد

```
Select
    {[Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Calendar]} on columns,
    [Product].[Product Categories].[Category] on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	CY 2005	CY 2006	CY 2007	CY 2008	CY 2010	All Periods
Accessories	$20,235.36	$92,735.35	$296,532.88	$161,794.33	(null)	$571,297.93
Bikes	$7,395,348.63	$19,956,014.67	$25,551,775.07	$13,399,243.18	(null)	$66,302,381.56
Clothing	$34,376.34	$485,587.15	$871,864.19	$386,013.16	(null)	$1,777,840.84
Components	$615,474.98	$3,610,092.47	$5,482,497.29	$2,091,011.92	(null)	$11,799,076.66

در مثال فوق از بعدها در ستون و همزمان، نمایش نوع دسته بندی محصولات در ردیف‌ها استفاده شده است. به عبارت دیگر نتیجه عبارت است از فروش نمایندگان فروش (Reseller Sales Amount) براساس هر سال به تفکیک نوع دسته بندی محصول

فروخته شده.

(کسانی که چنین گزارشی را با استفاده از T/SQL نوشته اند، احتمالا از آسانی نوشتن این گزارش توسط MDX ها شگفت زده شده اند.)

قراردادن فیلد سرجمع در ردیف :

برای این منظور کوئری زیر را اجرا نمایید

```
Select
{[Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Calendar]} on columns,
{[Product].[Product Categories].[Category],[Product].[Product Categories]}on rows
From [Adventure Works]
```

خروجی به صورت زیر می‌باشد

```
Select
    {[Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Calendar]} on columns,
    {[Product].[Product Categories].[Category],[Product].[Product Categories]}on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	CY 2005	CY 2006	CY 2007	CY 2008	CY 2010	All Periods
Accessories	$20,235.36	$92,735.35	$296,532.88	$161,794.33	(null)	$571,297.93
Bikes	$7,395,348.63	$19,956,014.67	$25,551,775.07	$13,399,243.18	(null)	$66,302,381.56
Clothing	$34,376.34	$485,587.15	$871,864.19	$386,013.16	(null)	$1,777,840.84
Components	$615,474.98	$3,610,092.47	$5,482,497.29	$2,091,011.92	(null)	$11,799,076.66
All Products	$8,065,435.31	$24,144,429.65	$32,202,669.43	$16,038,062.60	(null)	$80,450,596.98

نحوه‌ی نمایش سرجمع در ردیف، مشابه نمایش سرجمع در ستون می‌باشد.

استفاده از تابع non empty :

برای حذف ستون هایی که کاملا دارای مقدار null می‌باشند به صورت زیر عمل می‌کنیم :

```
Select
non empty {[Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Calendar]} on columns ,
{[Product].[Product Categories].[Category],[Product].[Product Categories]} on rows
From [Adventure Works]
```

خروجی به صورت زیر می‌باشد:

Messages | Results

	CY 2005	CY 2006	CY 2007	CY 2008	All Periods
Accessories	$20,235.36	$92,735.35	$296,532.88	$161,794.33	$571,297.93
Bikes	$7,395,348.63	$19,956,014.67	$25,551,775.07	$13,399,243.18	$66,302,381.56
Clothing	$34,376.34	$485,587.15	$871,864.19	$386,013.16	$1,777,840.84
Components	$615,474.98	$3,610,092.47	$5,482,497.29	$2,091,011.92	$11,799,076.66
All Products	$8,065,435.31	$24,144,429.65	$32,202,669.43	$16,038,062.60	$80,450,596.98

انتخاب دو دایمنشن در سطر و ستون و مشخص نمودن یک Measure خاص برای کوئری :

برای این کار به صورت زیر عمل خواهیم کرد:

```
Select
{[Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Calendar]} on columns,
{[Product].[Product Categories].[Category],[Product].[Product Categories]} on rows
From [Adventure Works]
Where [Measures].[Internet Sales Amount]
```

در اینجا با اعمال شرط Where عملا از SSAS خواسته‌ایم خروجی برای شاخص مشخص شده واکشی شود.

در بالا میزان فروش اینترنتی برای دسته بندی محصولات و در سال‌های مختلف ارائه و همچنین سرجمع ستون و سطر نیز نمایش داده شده است.

	CY 2005	CY 2006	CY 2007	CY 2008	CY 2010	All Periods
Accessories	(null)	(null)	$293,709.71	$407,050.25	(null)	$700,759.96
Bikes	$3,266,373.66	$6,530,343.53	$9,359,102.62	$9,162,324.85	(null)	$28,318,144.65
Clothing	(null)	(null)	$138,247.97	$201,524.64	(null)	$339,772.61
Components	(null)	(null)	(null)	(null)	(null)	(null)
All Products	$3,266,373.66	$6,530,343.53	$9,791,060.30	$9,770,899.74	(null)	$29,358,677.22

در صورتیکه بخواهیم ستون و سطرهایی را که دارای مقدار null در تمامی آن سطر یا ستون می‌باشند، حذف کنیم به صورت زیر عمل می‌کنیم:

```
Select
non empty {[Date].[Calendar].[Calendar Year],[Date].[Calendar]} on columns,
non empty {[Product].[Product Categories].[Category],[Product].[Product Categories]} on rows
From [Adventure Works]
Where [Measures].[Internet Sales Amount]
```

	CY 2005	CY 2006	CY 2007	CY 2008	All Periods
Accessories	(null)	(null)	$293,709.71	$407,050.25	$700,759.96
Bikes	$3,266,373.66	$6,530,343.53	$9,359,102.62	$9,162,324.85	$28,318,144.65
Clothing	(null)	(null)	$138,247.97	$201,524.64	$339,772.61
All Products	$3,266,373.66	$6,530,343.53	$9,791,060.30	$9,770,899.74	$29,358,677.22

اگر در یک دایمنشن فقط یک سلسله مراتب باشد یا اصلا سلسله مراتبی وجود نداشته باشد، می توان از نام خود دایمنشن استفاده کرد

```
Select
[Sales Channel] on columns
From [Adventure Works]
```

Messages | Results

All Sales Channels
$80,450,596.98

و دقت داشته باشید دایمنشنی که دارای بیش از یک سلسله مراتب باشد، حتما باید در Select مشخص شود که از کدام سلسله مراتب می خواهیم استفاده کنیم . در غیر این صورت با خطا مواجه خواهیم شد.

```
Select
[Product] on columns
From [Adventure Works]
```

Messages

```
Executing the query ...
Query (2, 2) The 'Product' dimension contains more than one hierarchy, therefore the hierarchy must be explicitly
Execution complete
```

استفاده از فیلدهای یک دایمنشن که دارای سلسه مراتب می باشد نیز جایز می باشد

```
Select
[Product].[Category] on columns
From [Adventure Works]
```

All Products
$80,450,596.98

```
Select
[Product].[Category].[all]   on columns
From [Adventure Works]
--
Select
[Product].[Category].[All] on columns
From [Adventure Works]
--
Select
[Product].[Category].[(all)] on columns
From [Adventure Works]
--
Select
[Product].[Category].[all products] on columns
From [Adventure Works]
```

برای به دست آوردن سرجمع کل روی یک صفت از دایمنشن، باید از سه حالت آخر استفاده کرد. حالت اول خطا دارد و خروجی خالی نمایش داده می شود .

در صورتی که بخواهیم از یک دایمنشن تمامی Member های آن را واکشی کنیم به صورت زیر عمل خواهیم کرد

```
Select
{[Product].[Category].members} on columns
From [Adventure Works]
```

استفاده از Members روی یک خصوصیت در دایمنشن به معنی دریافت سرجمع آن صفت و سپس تک تک اجزای آن صفت می‌باشد.

Messages | Results

All Products	Accessories	Bikes	Clothing	Components
$80,450,596.98	$571,297.93	$66,302,381.56	$1,777,840.84	$11,799,076.66

اگر از یک صفت واکشی اطلاعات انجام شود در سطح اعضای آن ، در آن صورت دیگر سرجمع نمایش داده نمی شود و فقط جمع هر عضو در آن صفت نمایش داده می شود .

```
Select
[Product].[Category].[Category].members
-- dimension.hierarchy.level.members
on columns
From [Adventure Works]
```

Accessories	Bikes	Clothing	Components
$571,297.93	$66,302,381.56	$1,777,840.84	$11,799,076.66

اگر بخواهیم دو ستون را داشته باشیم که هر دو برای یک دایمنشن می‌باشند باید از {} استفاده کرد . دستور اول خطا خواهد داشت.

```
Select
[Product].[Category].[Category].members,[Product].[Category].[All Products] on columns
From [Adventure Works]
```

در دستور دوم با استفاده از {} خروجی نمایش داده می‌شود که عبارت است از تمامی اعضای سطح [Product].[Category].[Category]. به همراه سرجمع تمامی محصولات.

```
Select
{[Product].[Category].[Category].members,[Product].[Category].[All Products]} on columns
From [Adventure Works]
```

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$571,297.93	$66,302,381.56	$1,777,840.84	$11,799,076.66	$80,450,596.98

یک راه کوتاه‌تر برای انتخاب تمامی اعضا و سرجمع آنها

```
Select
{[Product].[Category].[Category],[Product].[Category]}
on columns
From [Adventure Works]
```

می توان از کلمات Members, All X استفاده نکرد.

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$571,297.93	$66,302,381.56	$1,777,840.84	$11,799,076.66	$80,450,596.98

انتخاب اولین دسته بندی محصول البته این ترتیب بر اساس Key Columns در SSAS می باشد .

```
Select
[Product].[Category].&[1]
on columns
From [Adventure Works]
```

Bikes
$66,302,381.56

انتخاب دقیق یک عضو در خروجی

```
Select
[Product].[Category].[Bikes]
on columns
From [Adventure Works]
```

Bikes
$66,302,381.56

انتخاب دو عضو از یک دایمنشن

```
Select
{[Product].[Category].[Bikes],[Product].[Category].[Clothing]}
on columns
From [Adventure Works]
```

Bikes	Clothing
$66,302,381.56	$1,777,840.84

واکشی تمامی دسته بندی محصولات بر اساس Measure پیش فرض :

```
Select
[Product].[Product Categories].members
on columns
From [Adventure Works]
```

All Products	Accessories	Bike Racks	Hitch Rack - 4-Bike	Bike Stands	All-Purpose Bike Stand	Bottles and Cages	Mountain Bottle Cage	Road Bottl
$80,450,596.98	$571,297.93	$197,736.16	$197,736.16	(null)	(null)	$7,476.60	(null)	(null

در صورتیکه بخواهیم دو Dimension مختلف را در یک ستون یا سطر بیاوریم باید از Join استفاده کنیم. بنابر این دو دستور زیر با خطا روبرو می‌شوند

```
Select
```

```
[Product].[Product Categories],[Product].[Category]
on columns
From [Adventure Works]

Go

Select
{[Product].[Product Categories],[Product].[Category]}
on columns
From [Adventure Works]
```

```
Executing the query ... 01.
Parser: The statement dialect could not be resolved due to ambiguity.
Execution complete 01.

Executing the query ... 11.
Query (2, 2) Members, tuples or sets must use the same hierarchies in the  function.
Execution complete 11.
```

تعریف Axis : به هر کدام از ستون یا سطر یک محور یا Axis گفته می‌شود.

با بررسی مثال فوق به نتایج زیر خواهیم رسید.

1. امکان استفاده از دو سلسله مراتب مختلف از یک دایمنشن در یک Axis وجود ندارد . مگر اینکه آنها را باهمدیگر CrossJoin کنیم .

2. امکان استفاده از دو سلسله مراتب مختلف از یک دایمنشن در دو Axis مختلف وجود دارد .

ترتیب انتخاب Axis ها به صورت زیر می‌باشد:

1. Columns

2. Rows

برای مشخص شدن موضوع کوئری زیر را اجرا کنید

```
Select
[Product].[Product Categories].members
on rows
From [Adventure Works]
```

```
Executing the query ...
Query (2, 2) Axis numbers specified in a query must be sequentially specified, and cannot contain gaps.
Execution complete
```

نمی‌توانیم ردیفی را واکشی کنیم بدون اینکه ستونی برای کوئری مشخص کرده باشیم.

البته می‌توان ستون خالی ایجاد نماییم مانند مثال زیر :

```
Select
{} on columns,
[Product].[Product Categories].members
on rows
From [Adventure Works]
```

البته در این صورت خروجی فقط نام دسته بندی محصولات خواهد بود زیرا هیچ ستونی مشخص نشده .

در مقالات بعدی به ادامه‌ی مطالب MDX Query خواهیم پرداخت.

نظرات خوانندگان

نویسنده: علاقه مند
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۰ ۰:۵۵

با سلام خدمت شما، بسیار سپاسگذارم به خاطر این سری مقالات آموزشی که باعث شد با زبان جذاب و فوق العاده‌ی MDX آشنا شوم.
بنده با گزارشات آماری cross tab آشنا هستم، خروجی مثال هایتان دقیقا مشابه با خروجی گزارشات cross tab است (مو نمی‌زنه!)
نوشتن Queryهای pivoting/cross tabulation با این زبان نسبت به زبان SQL واقعا ساده‌تر است. حقیقتا لذت بردم.
فقط خواهشی داشتم، اگر مقدور است به مثال هایی بپردازید که در آنها ستون‌ها یا سطرها در Rangeهای مختلف گروه بندی شوند.
مثال:

Columns: Age	-10	10 - 20	21 -30	31-40	+40
Rows: Watching TV (min)					
-20					
20-40					
41-60					
+60					

جدول فوق یک گزارش آماری cross tab است. که مشخص کرده افراد (مرد و زن) در رده‌های سنی مختلف (زیر 10 سال، بین 10 و 20 سال و ...) روزانه چند دقیقه تلوزیون تماشا می‌کنند (کمتر از 20 دقیقه، بین 20 تا 40 دقیقه..). این بازه‌ها را میشه برای داده هایی مثل تاریخ، روزها، هفته ها، ماه‌ها و ... نیز در نظر گرفت.
و سوالی نیز داشتم، آیا می‌توان Queryهای MDX را به T-SQL تبدیل کرد (منظور بصورت خودکار است نه بازنویسی آن) ؟
و درخواست پایانی، لطفا به بحث Reporting هم بپردازید که ببینیم این نتیجه در قالب گزارش تجاری چگونه ظاهر می‌شوند.

نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۰ ۱:۳۴

آقای علاقه مند :
در خصوص سوال اول شما (ستون‌ها یا سطرها در Rangeهای مختلف گروه بندی شوند) این کار را باید با طراحی مناسب جداول Fact,Dimension در DW انجام دهید. به عبارت دیگر جدول Fact در خصوص آمار داشته باشید که یکی از فیلدهای آن مشاهده تلویزیون می‌باشد و دو عدد Dimension که یکی گروه‌های سنی و دیگری ساعات می‌باشد.
حال باید در ETL واکشی مناسبی برای پر کردن جدول Fact داشته باشد.
در خصوص تبدیل MDX Query به T/SQL اطلاع دقیقی ندارم و با قاطعیت نمی‌توانم بگویم نه. اما استدلال بنده این می‌باشد که از آنجایی که MDX Queryها روی پایگاه داده‌ی MDB نوشته می‌شوند کاملا متفاوت از T\SQL می‌باشند که روی مدل رابطه ای کار می‌کند بنابر این تصور می‌کنم چنین امکانی نباشد و درضمن در جستجوی وب هم چیزی نیافتم.
در خصوص نمایش نهایی این چنین گزارشاتی چندین روش وجود دارد
واکشی اطلاعات در Excel
استفاده از Performance Point Service در Sharepoint (ترجیحا 2013)
استفاده از کامپوننت‌های OLAP در محیط Visual Studio مانند RadarSoft,Dundas,...

استفاده از نرم افزار هایی که کارشان ساختن گزارشات از MDBها می‌باشد (CubeWare)

نویسنده: علاقه مند
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۰ ۱۱:۲

سلام مجدد،
ممنونم از پاسختتون.

راستش شناختی نسبت به این دو نوع جدولی که فرمودین ندارم (Fact, Dimension). اشاره کردین که باید رده بندی‌های مربوطه یعنی رده سنی و بازه زمانی را باید در جداول Dimension پیاده کرد. آیا این پیاده سازی به معنای عدم داینامیک بودن است؟
منظورم اینه که فرضا اگر بخواهیم روزی به جای اینکه سن افراد را ده سال ده سال دسته بندی کنیم،تصمیم گرفتیم اینکار را پنج سال پنج سال انجام دهیم آیا باز نیاز هست مجدد یک جدول دیگر طراحی کنیم؟

آیا در این زبان امکان استفاده از عملگرهای ابتدایی جبری مثل تقسیم وجود دارد؟ فرضا بخواهیم نسبت مقادیر دو ستون را بدست آوریم (بطور نمونه مقایسه تورم شش ماه اول سال جاری نسبت به شش ماه اول سال گذشته)؟

نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۰ ۱۶:۲۵

در قسمت اول این مجموعه توضیحات لازم را در خصوص مقدمات کار و مفاهیم اولیه خدمتتان ارایه کردم. برای آشنایی با ساخت Data Warehouse لطفا مراجعه کنید به قسمت (**مدل داده‌ای رابطه‌ای (Relational) وچند بعدی (Multidimensional)**) در سری اول.
در خصوص ایجاد ابعاد ی مانند بعد تاریخ و بعد سن باید عرض کنم که این ابعاد امکان ارایه انواع گزارشات مختلف را به شما خواهند داد و مطلقا OLAP را از حالت دینامیک خارج نمیکند.
در خصوص نحوه‌ی تحلیل و طراحی DW ، امیدوارم به زودی بتوانم مقاله ای را انتشار بدهم.
در خصوص عملگرهای تقسیم و ... و توابع جمعی به زودی در قسمت‌های بعدی اطلاعات کاملی را خدمتتان ارایه خواهم کرد. به طور خلاصه اینکه OLAP برای ایجاد گزارشات مدیریتی می‌باشد و قطعا این موارد شما در ادامه پوشش داده خواهد شد.(شما به راحتی می‌توانید سرجمع یک بازه‌ی تاریخی یا سنی را برای یک Measure خاص بدست آورید.)

نویسنده: میم
تاریخ: ۱۳۹۳/۰۲/۲۸ ۱۱:۴۱

با سلام و سپاس فراوان از مطالب پر مغزتان
سوال من این است که آیا امکان انجام عملیات group by بر روی پایگاه داده چند بعدی وجود دارد؟

عنوان: **آموزش MDX Query - قسمت نهم - واکشی اعضا در ساختار سلسله مراتبی دایمنشن ها**
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۲ ۲۳:۳۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

در این قسمت می‌خواهیم بیشتر در خصوص توابع مرتبط با ساختار سلسله مراتبی صحبت کنیم. برای آشنایی با این توابع و امکانات MDX Query ، مقاله را با بررسی چندین Query دنبال خواهیم کرد.

بدست آوردن تمامی برادران یک سطح خاص :

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
[Customer].[Customer Geography].[Customer].[Crystal Zheng].parent.children on rows
From [Adventure Works]
```

در کوئری بالا تمامی مشتریانی را که دارای کد پستی مشابه با کد پستی [Crystal Zheng]. می‌باشند، واکشی کرده ایم.

به عبارت دیگر با اعمال [Crystal Zheng].parent ، به کد پستی مشتری دسترسی پیدا کرده ایم (برای درک بیشتر در زیر ساختار سلسله مراتبی موقعیت جغرافیایی مشتریان را ببینید) و سپس با اعمال .children به تمامی مشتریان موجود در آن کد پستی رسیده ایم؛ که عملا همان برادران [Crystal Zheng] می باشند.

نتیجه کوئری بالا در زیر نمایش داده شده است

	Internet Sales Amount
Abby Sandberg	$5,948.23
Adam Hayes	$597.95
Alexa Peterson	$3,350.42
Blake Roberts	$8.99
Caleb Washington	$1,145.48
Carolyn Sanchez	$2,419.06
Chloe L. Ross	$2,049.10
Christian C. Davis	$7.28
Clayton C. Gao	$89.97
Colin M. Zheng	$38.98
Crystal Zheng	$60.47
Dana Alvarez	$2,803.52
Darren E. Sai	$2,420.34
David B. Martin	$42.97

راه بهتر برای بدست آوردن تمامی برادران یک سطح، استفاده از تابع siblings می‌باشد.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
[Customer].[Customer Geography].[Customer].[Crystal Zheng].siblings on rows
From [Adventure Works]
```

کوئری‌های بالا جواب یکسانی را بر می‌گردانند. به عبارت دیگر تابع siblings عملا کار دو تابع parent.children را انجام میدهد

	Internet Sales Amount
Abby Sandberg	$5,948.23
Adam Hayes	$597.95
Alexa Peterson	$3,350.42
Blake Roberts	$8.99
Caleb Washington	$1,145.48
Carolyn Sanchez	$2,419.06
Chloe L. Ross	$2,049.10
Christian C. Davis	$7.28
Clayton C. Gao	$89.97
Colin M. Zheng	$38.98
Crystal Zheng	$60.47
Dana Alvarez	$2,803.52
Darren E. Sai	$2,420.34
David B. Martin	$42.97

برای بدست آوردن برادر ارشد به صورت زیر عمل می‌کنیم (اولین بچه در ساختار سلسله مراتبی)

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
[Customer].[Customer Geography].[Customer].[Crystal Zheng].parent.firstchild on rows
From [Adventure Works]
```

	Internet Sales Amount
Abby Sandberg	$5,948.23

و یا از تابع زیر استفاده می‌کنیم

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
[Customer].[Customer Geography].[Customer].[Crystal Zheng].firstsibling on rows
From [Adventure Works]
```

هر دو کوئری به جواب یکسان خواهند رسید.

و برای بدست آوردن آخرین برادر در ساختار سلسله مراتبی (برادر ته تغاری) از دو روش زیر می‌توان استفاده کرد.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
[Customer].[Customer Geography].[Customer].[Crystal Zheng].parent.lastchild on rows
From [Adventure Works]
```

یا

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
[Customer].[Customer Geography].[Customer].[Crystal Zheng].lastsibling on rows
From [Adventure Works]
```

	Internet Sales Amount
Xavier White	$3.99

برای توضیح بیشتر می‌توان اضافه کرد که در کوئری بالا میزان فروش اینترنتی را برای آخرین مشتری در موقعیت جغرافیایی مشتری با نام [Crystal Zheng] واکشی شده است.

حال تصور کنید بخواهیم میزان فروش اینترنتی را برای تمامی مشتریان ایالت [Yveline] بدست بیاوریم. در این صورت MDX Query به شکل زیر خواهد بود

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
descendants(
[Customer].[Customer Geography].[State-Province].[Yveline]
,[Customer].[Customer Geography].[Customer]
)on rows
From [Adventure Works]
```

تابع descendants دارای دو پارامتر می‌باشد. اولی برای مشخص نمودن شروع و مبدا در ساختار سلسله مراتبی و دومین برای مشخص کردن سطح واکشی در ساختار سلسله مراتبی می‌باشد. به عبارت دیگر در کوئری بالا تمامی زاد و رود ایالت [Yveline] در سطح شهر واکشی شده است و میزان فروش اینترنتی آن نمایش داده شده است.

در زیر یک کوئری ترکیبی با استفاده از دو تابع ancestor و descendants نوشته شده است.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
descendants(
ancestor(
[Customer].[Customer Geography].[Customer].[Crystal Zheng],
[Customer].[Customer Geography].[State-Province]
)
,[Customer].[Customer Geography].[Customer]
)on rows
From [Adventure Works]
```

در اینجا ابتدا جد یک مشتری در سطح ایالت بدست آمده سپس زاد و رود آن در سطح مشتری بدست می آید .

	Internet Sales Amount
Abby P. Rana	$36.96
Aidan Washington	$548.98
Alexa Morris	$553.97
Alison Sharma	$60.47
Anne Alonso	$597.95
Beth R. Alonso	$5,923.23
Billy L. Jiménez	$39.98
Bryan E. Bailey	$3,010.03
Charles J. Bell	$7.28
Charles M. Smith	$36.27
Christopher R. Clark	$866.31

برای بدست آوردن فروش اینترنتی تمامی شهرهای کشور فرانسه می‌توانیم به صورت زیر عمل کنیم.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
descendants(
[Customer].[Customer Geography].[Country].[France],
[Customer].[Customer Geography].[City]
) on rows
From [Adventure Works]
```

	Internet Sales Amount
Saint Ouen	$34,441.73
Les Ulis	$181,244.73
Morangis	$56,432.84
Verrieres Le Buisson	$41,619.61
Colomiers	$54,641.72
Aujan Mourede	(null)
Boulogne-Billancourt	$14,289.24
Colombes	$90,268.51
Courbevoie	$38,809.63
Paris La Defense	$45,350.86
Sèvres	$39,598.20

تابع descendants دارای یک پارامتر سوم هم می‌باشد که مشخص کننده‌ی میزان واکشی سطوح می‌باشد و به صورت پیش فرض Self می‌باشد. بنابر این کوئری بالا و پایین ، نتیجه یکسان خواهند داشت

```
Select
```

```
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
descendants(
[Customer].[Customer Geography].[Country].[France],
[Customer].[Customer Geography].[City],
self
)on rows
From [Adventure Works]
```

	Internet Sales Amount
Saint Ouen	$34,441.73
Les Ulis	$181,244.73
Morangis	$56,432.84
Verrieres Le Buisson	$41,619.61
Colomiers	$54,641.72
Aujan Mourede	(null)
Boulogne-Billancourt	$14,289.24
Colombes	$90,268.51
Courbevoie	$38,809.63
Paris La Defense	$45,350.86
Sèvres	$39,598.20

حال اگر بخواهیم فروش اینترنتی را برای تمامی زاد و رود کشور فرانسه از سطح شهر به پایین واکشی کنیم داریم :

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
descendants(
[Customer].[Customer Geography].[Country].[France],
[Customer].[Customer Geography].[City],
self_and_after
) on rows
From [Adventure Works]
```

در این حالات تمامی زاد و رود کشور فرانسه از سطح شهر به پایین در خروجی قرار می گیرد . به این صورت که ابتدا اولین شهر می آید؛ سپس اولین کد پستی در آن شهر و بعد تمامی مشتری های آن کد پستی و بعد کد پستی بعدی و ...

	Internet Sales Amount
Saint Ouen	$34,441.73
17490	$34,441.73
Brad Nath	$48.97
Bridget C. Nath	$1,560.43
Chelsea Jordan	$1,735.98
Clayton Zhang	$2,049.10
Colin R. Wang	$47.97
Craig R. Gill	$23.78
Darren A. Ruiz	$43.46
Dominic A. Garcia	$1,382.97
Edwin Zhou	$2,753.82
Jon Cai	$88.97
Julie Pal	$2,778.52
Katie Shan	$8.99
Levi W. Rodriguez	$4.99
Nancy Schmidt	$5,033.14
Peter D. She	$691.91
Russell A. Sharma	$6,999.57
Sabrina Serrano	$3,216.90
Shaun N. Andersen	$13.98
Theresa H. Alvarez	$5,923.23
Tony K. Raji	$7.28
Wesley Sun	$27.77
Les Ulis	$181,244.73
91940	$181,244.73
Alicia D. Shen	$9,458.18
Alvin K. Liu	$786.33
Andrea Dana	$2,001.04

به دست آوردن تمامی زاد و رود فرانسه از سطح بعد از شهر .

به عبارت دیگر ، خروجی باتوجه به ساختار سلسله مراتبی تعریف شده عبارت است از کد پستی و تمام مشتریان آن کد پستی و سپس کد پستی بعدی .

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
descendants(
[Customer].[Customer Geography].[Country].[France],
[Customer].[Customer Geography].[City],
after
)on rows
From [Adventure Works]
```

در کوئری فوق، خود شهر در خروجی نمایش داده نمی‌شود.

	Internet Sales Amount
17490	$34,441.73
Brad Nath	$48.97
Bridget C. Nath	$1,560.43
Chelsea Jordan	$1,735.98
Clayton Zhang	$2,049.10
Colin R. Wang	$47.97
Craig R. Gill	$23.78
Darren A. Ruiz	$43.46
Dominic A. Garcia	$1,382.97
Edwin Zhou	$2,753.82
Jon Cai	$88.97
Julio Bal	$2,778.52

به دست آوردن زاد و رود فرانسه تا یک سطح قبل از شهر .

در این حالت فرانسه و تمامی ایالت های آن در خروجی آورده می شود .

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
descendants(
[Customer].[Customer Geography].[Country].[France],
[Customer].[Customer Geography].[City],
before
)on rows
From [Adventure Works]
```

	Internet Sales Amount
France	$2,644,017.71
Charente-Maritime	$34,441.73
Essonne	$279,297.18
Garonne (Haute)	$54,641.72
Gers	(null)
Hauts de Seine	$263,416.19
Loir et Cher	$21,473.74
Loiret	$91,562.91
Moselle	$94,046.23
Nord	$391,400.20
Pas de Calais	$11,342.92
Seine (Paris)	$539,725.80

همچنین می‌توان دومین پارامتر تابع را به صورت عدد وارد کرد و این عدد بیانگر تعداد سطح پایین‌تر از پارامتر اول در ساختار سلسله مراتبی می‌باشد.

به عنوان مثال :

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
descendants(
[Customer].[Customer Geography].[Country].[France],
2,
before
) on rows
From [Adventure Works]
```

در این حالت فرانسه و تمامی ایالت های آن در خروجی قرار می گیرد .

در ابتدا دو سطح ار کشور پایین می رویم و به شهر می رسیم و بعد زاد و رود فرانسه تا یکی قبل از شهر را بر می گرداند .

	Internet Sales Amount
France	$2,644,017.71
Charente-Maritime	$34,441.73
Essonne	$279,297.18
Garonne (Haute)	$54,641.72
Gers	(null)
Hauts de Seine	$263,416.19
Loir et Cher	$21,473.74
Loiret	$91,562.91
Moselle	$94,046.23
Nord	$391,400.20
Pas de Calais	$11,342.92
Seine (Paris)	$539,725.80

در قسمت‌های بعدی در خصوص دیگر توابع مرتبط با ساختارهای سلسله مراتبی، توضیحاتی را ارایه خواهم کرد.

عنوان: آموزش MDX Query - قسمت دهم – ادامه کار برروی ساختار های سلسله مراتبی و کار با تابع Cousin و ایجاد Range
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۶ ۱۶:۵
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

در این قسمت در خصوص توابع مرتبط با ساختار سلسله مراتبی صحبت خواهد شد.

```
Select
{
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006],
  cousin(
[Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006],
[Date].[Calendar].[Calendar Year].[CY 2007]
)
} on columns,
[Measures].[Reseller Sales Amount] on rows
From [Adventure Works]
```

تابع عمو زاده به این صورت کار می کند که دو پارامتر می گیرد . پارامتر اول سطح فعلی را مشخص می کند . پارامتر دوم سطح بالاتر از سطح اول را مشخص می کند در ساختار سلسله مراتبی و خروجی برابر است با سطحی برابر سطح پارامتر اول در زیر مجموعه ی پارامتر دوم و هم تراز پارامتر اول .

خروجی به صورت زیر می‌باشد:

خوب حالا به ساختار زیر دقت کنید (ساختار سلسله مراتبی Date)

Date
Calendar
Date.Calendar Quarter of Year
Date.Calendar Semester of Year
Date.Calendar Week of Year
Date.Calendar Year
Date.Calendar
Members
Calendar Year
Member Properties
CY 2005
CY 2006
CY 2007
CY 2008
CY 2010
Calendar Semester
Calendar Quarter
Member Properties
Q3 CY 2005
Q4 CY 2005
Q1 CY 2006
Q2 CY 2006
Q3 CY 2006
Q4 CY 2006
Q1 CY 2007
Q2 CY 2007
Q3 CY 2007
Q4 CY 2007
Q1 CY 2008
Q2 CY 2008
Q3 CY 2008
Q4 CY 2010
Month
Date

همانطور که مشخص می‌باشد تاریخ‌ها از 2005 تا 2008 و سال 2010 می‌باشند و فصول عبارتند از دو فصل پایانی سال 2005 و تمامی فصول سال 2006 و 2007 و سه فصل اول سال 2008 و فصل چهارم سال 2010 . حال دوباره به کوئری نوشته شده دقت کنید. در کوئری بالا فصل همسطح فصل اول سال 2006 در سال 2007 مورد واکشی قرار گرفته است که همان فصل اول در سال 2007 می‌باشد.

حال به بررس کوئری زیر خواهیم پرداخت:

```
Select
{
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006],
  cousin(
[Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006],
[Date].[Calendar].[Calendar Semester].[H2 CY 2006]
)
} on columns,
[Measures].[Reseller Sales Amount] on rows
From [Adventure Works]
```

در این کوئری ما ابتدا ستون فصل اول سال 2006 را بر می گردانیم . سپس در تابع پسر عمو در نیم فصل دوم سال 2006 به دنبال هم سطح فصل اول 2006 می گردیم .

نمودار درختی زیر توضیح کاملی به ما خواهد داد:

حال برای ادامه‌ی مطلب کار بر روی ساختارهای سلسله مراتبی، ابتدا باید در خصوص نحوه‌ی ایجاد Range توضیحاتی ارایه گردد.
دو کوئری زیر را در نظر گرفته و خروجی آنها را با هم مقایسه نمایید

```
Select
{
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006],
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q2 CY 2006],
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q3 CY 2006]
} on columns,
[Measures].[Reseller Sales Amount] on rows
From [Adventure Works]
```

و

```
Select
[Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006]:
[Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q3 CY 2006]
on columns,
[Measures].[Reseller Sales Amount] on rows
From [Adventure Works]
```

خروجی‌ها به صورت زیر می‌باشد :

Messages | Results

	Q1 CY 2006	Q2 CY 2006	Q3 CY 2006
Reseller Sales Amount	$4,069,186.04	$4,153,820.42	$8,880,239.44

و

	Q1 CY 2006	Q2 CY 2006	Q3 CY 2006
Reseller Sales Amount	$4,069,186.04	$4,153,820.42	$8,880,239.44

مشخص می‌باشد که از علامت <:> برای ایجاد یک محدوده و جلوگیری از تولید کدهای بلند و طولانی استفاده می‌شود.

حال کوئری زیر را اجرا کنید:

```
Select
[Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006]
:
cousin(
[Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006],
[Date].[Calendar].[Calendar Semester].[H2 CY 2006]
    ) on columns,
[Measures].[Reseller Sales Amount] on rows
From [Adventure Works]
```

در این کوئری در ابتدا تابع پسر عمو اجرا می گردد، سپس تابع رنج اجرا می گردد و در نتیجه، فاصله ی بین Q1 CY 2006 تا Q3 CY 2006 را بدست می‌آورد.

نمودار درختی زیر توضیح کاملی به ما خواهد داد :

خروجی به صورت زیر می‌باشد

Messages | Results

	Q1 CY 2006	Q2 CY 2006	Q3 CY 2006
Reseller Sales Amount	$4,069,186.04	$4,153,820.42	$8,880,239.44

در قسمت‌های بعدی دیگر توابع MDX Queryها را بررسی میکنیم.

عنوان: آموزش MDX Query - قسمت یازدهم – استفاده از توابع Lead و Lag
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۶ ۱۶:۳۵
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

از دو تابع Lead و Lag برای واکشی فرزندان، در همان سطح استفاده می‌شود. به عبارت دیگر این دو تابع می‌توانند برادران قبل و بعد را پیدا کنند.

استفاده از تابع Lead() :

```
Select
{
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006],
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006].lead(2)
}on columns,
[Measures].[Reseller Sales Amount] on rows
From [Adventure Works]
```

این تابع، دو سطح بعد از نیم فصل اول 2006 را در خروجی می آ ورد. به عبارت دیگر نیم فصل سوم 2006 را بازگشت می‌دهد .

خروجی به صورت زیر می‌باشد.

استفاده از تابع Lag() :

```
Select
{
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006],
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006].lag(-2)
} on columns,
[Measures].[Reseller Sales Amount] on rows
From [Adventure Works]
```

این تابع برعکس تابع Lead عمل می کند، ولی عدد منفی، کارآیی آن را مشابه تابع Lead می کند . به عبارت دیگر این تابع با عدد مثبت، در همان سطح ، فرزندان قبلی را پیدا کرده و با عدد منفی، فرزندان بعدی را پیدا می‌کند.
استفاده از تابع Lead با پارامتر منفی مشابه تابع Lag با پارامتر مثبت می‌باشد.

```
Select
{
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q3 CY 2006].lead(-2),
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q3 CY 2006]
}on columns,
[Measures].[Reseller Sales Amount]on rows
From [Adventure Works]
```

یا

```
Select
{
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q3 CY 2006].lag(2),
  [Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q3 CY 2006]
}on columns,
[Measures].[Reseller Sales Amount] on rows
From [Adventure Works]
```

در کوئری زیر یک حالت ترکیبی بین عملگر : و تابع حرکت در فرزندان در سطح ی مشابه را مشاهده می‌کنیم.

```
Select
[Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006]
:
[Date].[Calendar].[Calendar Quarter].[Q1 CY 2006].lead(2)
on columns,
[Measures].[Reseller Sales Amount] on rows
From [Adventure Works]
```

این نمودار به درک بهتر این مثال کمک خواهد کرد

خروجی به شکل زیر می‌باشد.

100 %

Messages | Results

	Q1 CY 2006	Q2 CY 2006	Q3 CY 2006
Reseller Sales Amount	$4,069,186.04	$4,153,820.42	$8,880,239.44

در قسمت‌های بعدی در خصوص توابع Head و Filter توضیح خواهم داد.

عنوان: آموزش MDX Query - قسمت دوازدهم – استفاده از توابع Head , Filter , TopCount , tail
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۶ ۱۷:۱۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

در ادامه به بررسی توابع Head , Filter , TopCount و tail می‌پردازیم

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
} on columns,
head(
[Customer].[Customer Geography].[Country],
2
)on rows
From [Adventure Works]
```

تابع Head، تعداد مشخص شده بر اساس پارامتر اول از آن محور را بر اساس نحوه‌ی نمایش تنظیم شده در SSAS، واکشی می‌کند.

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Australia	$9,061,000.58	$724,880.07
Canada	$1,977,844.86	$158,227.59

حال تصور کنید بخواهیم شرط زیر را بر روی کوئری بالا اجرا کنیم

```
( [Measures].[Internet Sales Amount] >= '2500000' )
```

به عبارت دیگر ما می‌خواهیم دو کشوری را انتخاب کنیم که میزان فروش اینترنتی آنها بالای 2500000 باشد.

کوئری مشابه زیر می‌باشد

```
Select  {
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
} on columns,
head(
[Customer].[Customer Geography].[Country],
2
)on rows
From [Adventure Works]
Where
( [Measures].[Internet Sales Amount] >= '2500000' )
```

البته خطای زیر را خواهیم داشت.

```
100 %
Messages
Executing the query ...
The WHERE clause function expects a tuple set expression for the  argument. A string or numeric expression was used.
Execution complete
```

به یاد داشته باشیم در صورتیکه بخواهیم ایجاد محدودیت در نمایش داده‌ها را در یک محور داشته باشیم، باید از تابع Filter استفاده کنیم؛ به صورت زیر:

```
Select
Filter(
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
} ,
[Measures].[Internet Sales Amount] >= 2644017.71
  ) on columns,
head(
[Customer].[Customer Geography].[Country],
3
)on rows
From [Adventure Works]
```

تابع Filter دو پارامتر می گیرد. پارامتر اول نام ردیف یا ستونی می باشد که روی آن می خواهیم عمل فیلتر را انجام دهیم. پارامتر دوم شرط فیلترینگ می باشد که می بایست مانند T/SQL دارای یک خروجی Boolean باشد

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Australia	$9,061,000.58	$724,880.07
Canada	$1,977,844.86	$158,227.59
France	$2,644,017.71	$211,521.42

همچنان نتیجه درست نمی‌باشد ! چرا؟

اگر بخواهیم شرط روی Axis ردیف (کشور ها) اعمال گردد، باید عملیات فیلترینگ در این Axis انجام شود . بنابر این خروجی بدست آمده صحیح نمی باشد زیرا ما عملیات فیلترینگ را روی ستون ها انجام داده ایم.

کوئری زیر را اجرا نمایید

```
Select {
[Measures].[Internet Sales Amount]
,[Measures].[Internet Tax Amount]
  }
on columns,
head(
Filter(
```

```
  [Customer].[Customer Geography].[Country] ,
  [Measures].[Internet Sales Amount] >= 2644017.71
),
3)
on rows
From [Adventure Works]
```

البته توجه کنید که این کوئری، سه کشور اول که در شرط زیر قرار دارند را بر می گرداند و الزاما این سه کشور از تمام کشور های دیگر بیشتر نمی باشند .

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Australia	$9,061,000.58	$724,880.07
France	$2,644,017.71	$211,521.42
Germany	$2,894,312.34	$231,544.99

در این حالت سه کشور که بالاتر از مقدار ذکر شده، فروش اینترنتی دارند، در خروجی قرار می گیرند . البته این سه کشور دارای بالاترین فروش نمی باشند بلکه به ترتیب اسم، از بالا گزینش انجام شده است و بعد از پیدا کردن سه کشور که در شرط قرار بگیرند، جستجو تمام شده است .

اگر بخواهیم سه کشوری را که بالاترین میزان فروش را دارند پیدا کنیم و شرط هم همواره اعمال گردد، کوئری زیر درست می باشد:

```
Select {
[Measures].[Internet Sales Amount]
,[Measures].[Internet Tax Amount]
  }
on columns,
TopCount(
Filter(
  [Customer].[Customer Geography].[Country] ,
  [Measures].[Internet Sales Amount] >= 2644017.71
  ),
3, [Measures].[Internet Sales Amount])
on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
United States	$9,389,789.51	$751,183.18
Australia	$9,061,000.58	$724,880.07
United Kingdom	$3,391,712.21	$271,336.98

در این حالت به جای تابع Head از تابع TopCount استفاده گردیده است . این تابع سه کشوری را که بیشترین فروش اینترنتی را داشته اند و این فروش بالاتر از مقدار ذکر شده در شرط می باشد را بر می گرداند . البته در اینجا تابع topcount دارای سه پارامتر می باشد و در پارامتر سوم اعلام میکند که تعداد بالای مجموعه براساس چه شاخصی باید به دست بیاید.

حال اگر بخواهیم سه ردیف انتهایی جدول را واکشی کنیم داریم:

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
}on columns,
tail([Customer].[Customer Geography].[Country],
3)on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Germany	$2,894,312.34	$231,544.99
United Kingdom	$3,391,712.21	$271,336.98
United States	$9,389,789.51	$751,183.18

این تابع برعکس تابع Head کار میکند و N ردیف آ اخر مجموعه را بدست می آورد . البته در بالا فقط 3 ردیف انتهایی را در خروجی آورده ایم و هیچ شرطی اعمال نگردیده است.

عنوان: آموزش MDX Query - قسمت سیزدهم - برخی توابع برای کار روی ساختار های سلسله مراتبی (prevmember و nextmember)
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۰۸ ۱۸:۱۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

کار با توابع prevmember و nextmember

قبل از اجرای کوئری‌های زیر در ابتدا به ساختار سلسله مراتبی Customer دقت نمایید و ترتیب کشورها را در این ساختار بررسی نمایید.

کوئری زیر را اجرا نمایید :

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
}on columns,
{
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany],
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany].prevmember
}on rows
From [Adventure Works]
```

این تابع برادر قبلی را بدست می آ ورد

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Germany	$2,894,312.34	$231,544.99
France	$2,644,017.71	$211,521.42

حال کوئری زیر را اجرا نمایید :

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
} on columns,
{
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany],
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany].lag(1)
} on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Germany	$2,894,312.34	$231,544.99
France	$2,644,017.71	$211,521.42

در اینجا میزان فروش اینترنتی و همچنین میزان مالیات اینترنتی برای مشتریان آلمان و کشور قبلی بدست می‌آید.

با این تابع می توان برادر قبلی را با اعلام یک فاصله بدست آورد. مثلا 4 برادر قبلی یا .... را توسط این تابع بدست آورد .

کوئری زیر را اجرا نمایید :

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
} on columns,
{
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany],
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany].prevmember.prevmember
} on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Germany	$2,894,312.34	$231,544.99
Canada	$1,977,844.86	$158,227.59

در این حالت مشابه تابع Lag(2) عمل کرده ایم. حال با استفاده از تابع Nextmember می توانیم برادر بعدی را بدست بیاوریم.

کوئری زیر را اجرا کنید :

```
select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
} on columns,
{
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany],
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany].nextmember
} on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Germany	$2,894,312.34	$231,544.99
United Kingdom	$3,391,712.21	$271,336.98

و همچنین در کوئری زیر برادر بعد از برادر بعدی را بدست آورده ایم

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
} on columns,
{
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany],
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany].nextmember.nextmember
} on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Germany	$2,894,312.34	$231,544.99
United States	$9,389,789.51	$751,183.18

یک ترکیب از عملگر Range , NextMember در کوئری زیر نوشته شده است.

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
} on columns,
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany]
:
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany].nextmember.nextmember
on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Germany	$2,894,312.34	$231,544.99
United Kingdom	$3,391,712.21	$271,336.98
United States	$9,389,789.51	$751,183.18

کاربرد تابع Lead برای به دست آوردن برادر بعدی بر اساس عددی می باشد که به آن داده ایم .

در اینجا ترکیبی از رنج و به دست آوردن برادر برادر بعدی را داریم .

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Internet Tax Amount]
} on columns,
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany]
:
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Germany].lead(2)
on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Internet Tax Amount
Germany	$2,894,312.34	$231,544.99
United Kingdom	$3,391,712.21	$271,336.98
United States	$9,389,789.51	$751,183.18

در قسمت بعدی تابع Order را بررسی می‌کنیم.

در زیر در ابتدا یک کوئری می‌نویسیم و سپس بررسی می‌کنیم که چگونه می‌توان خروجی را مرتب کنیم.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount]on columns,
[Product].[Product Categories].[Subcategory] on rows
From [Adventure Works]
```

کوئری بالا میزان فروش اینترنتی را بر اساس دسته بندی محصولات واکشی می‌کند

	Internet Sales Amount
Bike Racks	$39,360.00
Bike Stands	$39,591.00
Bottles and Cages	$56,798.19
Cleaners	$7,218.60
Fenders	$46,619.58
Helmets	$225,335.60
Hydration Packs	$40,307.67
Lights	(null)
Locks	(null)
Panniers	(null)
Pumps	(null)

در کوئری زیر لیست فروش، براساس میزان فروش اینترنتی مرتب شده است :

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
order(
[Product].[Subcategory].[Subcategory],
[Measures].[Internet Sales Amount]
)on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Pedals	(null)
Pumps	(null)
Road Frames	(null)
Saddles	(null)
Tights	(null)
Touring Frames	(null)
Wheels	(null)
Socks	$5,106.32
Cleaners	$7,218.60
Caps	$19,688.10
Gloves	$35,020.70
Vests	$35,687.00
Bike Racks	$39,360.00
Bike Stands	$39,591.00
Hydration Packs	$40,307.67
Fenders	$46,619.58
Bottles and Cages	$56,798.19
Shorts	$71,319.81
Jerseys	$172,950.68
Helmets	$225,335.60

تابع Order، ستون یا ردیف خاصی را بر اساس ستون یا ردیف دیگری مرتب می کند . این تابع بر روی کل یک Axis اعمال میگردد و دو پارامتر دارد .

پارامتر دوم مشخص می کند مرتب سازی پارامتر اول بر اساس چه شاخصی باشد .

همچنین در کوئری زیر نحوه‌ی مرتب کردن به صورت نزولی را خواهیم دید.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
order(
[Product].[Subcategory].[Subcategory],
[Measures].[Internet Sales Amount],
desc
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Road Bikes	$14,520,584.04
Mountain Bikes	$9,952,759.56
Touring Bikes	$3,844,801.05
Tires and Tubes	$245,529.32
Helmets	$225,335.60
Jerseys	$172,950.68
Shorts	$71,319.81
Bottles and Cages	$56,798.19
Fenders	$46,619.58
Hydration Packs	$40,307.67
Bike Stands	$39,591.00
Bike Racks	$39,360.00
Vests	$35,687.00
Gloves	$35,020.70
Caps	$19,688.10
Cleaners	$7,218.60
Socks	$5,106.32
Bib-Shorts	(null)
Bottom Brackets	(null)

مرتب سازی به صورت صعودی به شکل زیر می‌باشد

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
order(
[Product].[Subcategory].[Subcategory],
[Measures].[Internet Sales Amount],
asc
) on rows
From [Adventure Works]
```

Mountain Frames	(null)
Panniers	(null)
Pedals	(null)
Pumps	(null)
Road Frames	(null)
Saddles	(null)
Tights	(null)
Touring Frames	(null)
Wheels	(null)
Socks	$5,106.32
Cleaners	$7,218.60
Caps	$19,688.10
Gloves	$35,020.70

از آنجایی که مرتب سازی به صورت پیش فرض صعودی می باشد، ب کار بردن این کلید واژه ، خیلی لازم نمی باشد .

رویکرد تابع Order با ساختار سلسله مراتبی

برای شروع کوئری زیر را اجرا می‌کنیم.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
order(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
[Measures].[Internet Sales Amount],
asc
) on rows
From [Adventure Works]
```

Bib-Shorts	(null)
Tights	(null)
Socks	$5,106.32
Caps	$19,688.10
Gloves	$35,020.70
Vests	$35,687.00
Shorts	$71,319.81
Jerseys	$172,950.68
Lights	(null)
Locks	(null)
Panniers	(null)
Pumps	(null)
Cleaners	$7,218.60
Bike Racks	$39,360.00
Bike Stands	$39,591.00
Hydration Packs	$40,307.67
Fenders	$46,619.58

البته در این حالت با نگاه کردن به خروجی متوجه میشوید که عملیات مرتب سازی به درستی انجام نشده است و دلیل این اتفاق رویکرد تابع مرتب سازی به ساختار سلسله مراتبی میباشد . عملا تابع مرتب سازی احترام ویژه ای به ساختار سلسله می گزارد .

حال همان کوئری را به صورت زیر اجرا می‌کنیم :

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
order(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
[Measures].[Internet Sales Amount],
basc
) on rows
From [Adventure Works]
```

Bib-Shorts	(null)
Tights	(null)
Bottom Brackets	(null)
Brakes	(null)
Chains	(null)
Cranksets	(null)
Derailleurs	(null)
Forks	(null)
Handlebars	(null)
Headsets	(null)
Mountain Frames	(null)
Pedals	(null)
Road Frames	(null)
Saddles	(null)
Touring Frames	(null)
Wheels	(null)
Socks	$5,106.32
Cleaners	$7,218.60
Caps	$19,688.10

حرف b در کلمه ی کلیدی basc به معنی شکستن ساختار سلسله مراتبی می باشد . در این حالت عملیات مرتب سازی بدون درنظر گرفتن ساختار سلسله مراتبی انجام می گردد .

کوئری‌های زیر تاثیر مرتب سازی نزولی و ساختار سلسله مراتبی را بررسی می‌کنند

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
order(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
[Measures].[Internet Sales Amount],
desc
) on rows
From [Adventure Works]
```

	Internet Sales Amount
Road Bikes	$14,520,584.04
Mountain Bikes	$9,952,759.56
Touring Bikes	$3,844,801.05
Tires and Tubes	$245,529.32
Helmets	$225,335.60
Bottles and Cages	$56,798.19
Fenders	$46,619.58
Hydration Packs	$40,307.67
Bike Stands	$39,591.00
Bike Racks	$39,360.00
Cleaners	$7,218.60
Lights	(null)
Locks	(null)
Panniers	(null)
Pumps	(null)
Jerseys	$172,950.68
Shorts	$71,319.81
Vests	$35,687.00
Gloves	$35,020.70

در این حالت مرتب سازی نزولی انجام می گردد اما با درنظر گرفتن ساختار سلسله مراتبی

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
order(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
[Measures].[Internet Sales Amount],
bdesc
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Road Bikes	$14,520,584.04
Mountain Bikes	$9,952,759.56
Touring Bikes	$3,844,801.05
Tires and Tubes	$245,529.32
Helmets	$225,335.60
Jerseys	$172,950.68
Shorts	$71,319.81
Bottles and Cages	$56,798.19
Fenders	$46,619.58
Hydration Packs	$40,307.67
Bike Stands	$39,591.00
Bike Racks	$39,360.00
Vests	$35,687.00
Gloves	$35,020.70
Caps	$19,688.10
Cleaners	$7,218.60
Socks	$5,106.32
Lights	(null)

در این حالت عمل مرتب سازی نزولی بدون درنظر گرفتن ساختار سلسله مراتبی انجام میگردد .

می توان مرتب سازی را بر اساس یک ستون که در کوئری ذکر نشده است انجام داد . در این حالت نتیجه در ظاهر مرتب نمی باشد .

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
order(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
[Measures].[Reseller Sales Amount],
bdesc
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Road Bikes	$14,520,584.04
Mountain Bikes	$9,952,759.56
Touring Bikes	$3,844,801.05
Mountain Frames	(null)
Road Frames	(null)
Touring Frames	(null)
Wheels	(null)
Jerseys	$172,950.68
Shorts	$71,319.81
Helmets	$225,335.60
Vests	$35,687.00
Gloves	$35,020.70
Cranksets	(null)
Tights	(null)
Bike Racks	$39,360.00
Handlebars	(null)

در این کوئری دو ستون وجود دارد اما مرتب سازی براساس یکی از ستون ها انجام می شود

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
order(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
[Measures].[Reseller Sales Amount],
bdesc
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Road Bikes	$14,520,584.04	$29,358,206.96
Mountain Bikes	$9,952,759.56	$26,492,684.38
Touring Bikes	$3,844,801.05	$10,451,490.22
Mountain Frames	(null)	$4,713,672.15
Road Frames	(null)	$3,849,853.34
Touring Frames	(null)	$1,642,327.69
Wheels	(null)	$679,070.07
Jerseys	$172,950.68	$579,308.71
Shorts	$71,319.81	$342,202.72
Helmets	$225,335.60	$258,712.93
Vests	$35,687.00	$223,801.37
Gloves	$35,020.70	$207,775.17
Cranksets	(null)	$203,942.62
Tights	(null)	$201,833.01
Bike Racks	$39,360.00	$197,736.16
Handlebars	(null)	$170,591.32

عملیات مرتب سازی می تواند بر روی هرکدام از Axis ها جداگانه انجام گردد .

```
Select
order(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
[Measures].[Reseller Sales Amount],
bdesc
 ) on columns,
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Road Bikes	Mountain Bikes	Touring Bikes	Mountain Frames	Road Frames	Touring Frames	Wheels	Jerseys	Shorts
Internet Sales Amount	$14,520,584.04	$9,952,759.56	$3,844,801.05	(null)	(null)	(null)	(null)	$172,950.68	$71,319.81
Reseller Sales Amount	$29,358,206.96	$26,492,684.38	$10,451,490.22	$4,713,672.15	$3,849,853.34	$1,642,327.69	$679,070.07	$579,308.71	$342,202.72

از تابع hierarchize هم می‌توان برای عملیات مرتب سازی استفاده کرد

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
hierarchize(
```

```
{
[Product].[Subcategory].[Touring Bikes],
[Product].[Subcategory],
[Product].[Subcategory].[Mountain Bikes]
}
)on rows
From [Adventure Works]
```

برای مرتب سازی ردیف هایی که عملا ارتباطی با هم ندارند از این تابع استفاده می شود . پیش فرض مرتب سازی نزولی می باشد . البته می توانستیم همچنان از تابع Order استفاده کنیم:

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
Order(
{
[Product].[Subcategory].[Touring Bikes],
[Product].[Subcategory],
[Product].[Subcategory].[Mountain Bikes]
} , [Measures].[Internet Sales Amount] , basc
)on rows
From [Adventure Works]
```

حال می‌خواهیم ببینیم چگونه می‌توان با استفاده از تابع hierarchize مرتب سازی صعودی را انجام دهیم :

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
hierarchize(
{
[Product].[Subcategory].[Touring Bikes],
[Product].[Subcategory],
[Product].[Subcategory].[Mountain Bikes]
 },
```

```
 post
) on rows
From [Adventure Works]
```

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Mountain Bikes	$9,952,759.56
Touring Bikes	$3,844,801.05
All Products	$29,358,677.22

همان طور که مشخص می‌باشد مرتب سازی به درستی صورت نگرفته است؟! دلیل این اتفاق اولویت دادن به ساختار سلسله مراتبی می‌باشد.

برای بررسی بیشتر ابتدا کوئری زیر را فراخوانی نمایید :

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
non empty order(
crossjoin(
[Product].[Category].[Category],
[Product].[Subcategory].[Subcategory]
 ),
[Measures].[Internet Sales Amount],
desc
) on rows
From [Adventure Works]
```

Messages | Results

		Internet Sales Amount
Accessories	Tires and Tubes	$245,529.32
Accessories	Helmets	$225,335.60
Accessories	Bottles and Cages	$56,798.19
Accessories	Fenders	$46,619.58
Accessories	Hydration Packs	$40,307.67
Accessories	Bike Stands	$39,591.00
Accessories	Bike Racks	$39,360.00
Accessories	Cleaners	$7,218.60
Bikes	Road Bikes	$14,520,584.04
Bikes	Mountain Bikes	$9,952,759.56
Bikes	Touring Bikes	$3,844,801.05
Clothing	Jerseys	$172,950.68
Clothing	Shorts	$71,319.81
Clothing	Vests	$35,687.00
Clothing	Gloves	$35,020.70
Clothing	Caps	$19,688.10
Clothing	Socks	$5,106.32

همانطور که مشخص می‌باشد، مرتب سازی براساس فروش اینترنتی و با درنظر گرفتن ساختار سلسله مراتبی صورت گرفته است. برای مرتب سازی بدون در نظر گرفتن ساختار سلسله مراتبی کوئری زیر را بنویسید :

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
non empty order(
crossjoin(
[Product].[Category].[Category],
[Product].[Subcategory].[Subcategory]
),
[Measures].[Internet Sales Amount],
bdesc
) on rows
From [Adventure Works]
```

Messages | Results

		Internet Sales Amount
Bikes	Road Bikes	$14,520,584.04
Bikes	Mountain Bikes	$9,952,759.56
Bikes	Touring Bikes	$3,844,801.05
Accessories	Tires and Tubes	$245,529.32
Accessories	Helmets	$225,335.60
Clothing	Jerseys	$172,950.68
Clothing	Shorts	$71,319.81
Accessories	Bottles and Cages	$56,798.19
Accessories	Fenders	$46,619.58
Accessories	Hydration Packs	$40,307.67
Accessories	Bike Stands	$39,591.00
Accessories	Bike Racks	$39,360.00
Clothing	Vests	$35,687.00
Clothing	Gloves	$35,020.70
Clothing	Caps	$19,688.10
Accessories	Cleaners	$7,218.60
Clothing	Socks	$5,106.32

در این حالت مرتب سازی بدون در نظر گرفتن ساختار سلسله مراتب انجام می گردد .

در دو کوئری فوق از تابع Non empty برای حذف ردیف‌های Null استفاده شده است.

عنوان: آموزش مفاهیم Data Warehouse
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۱ ۱۱:۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: OLAP, MDX, SSAS, data warehouse

مفاهیم مقدماتی Data Warehouse :

OLTP (Online Transaction Processing) : سیستم‌هایی می‌باشند که برای اهداف اصلی سازمان استفاده می‌شوند و این سیستم‌ها کار پردازش و ذخیره کردن داده‌ها را در OLTP Database انجام می‌دهند. مانند تمامی سیستم‌های ERP,MIS,...

OLTP Database : پایگاه داده‌ی سیستم‌های OLTP می‌باشد. به طور معمول هر تراکنش کاربر در کمترین زمان ممکن برروی این سیستم‌ها ذخیره می‌گردد و در طول روز بارها دستورات (Insert/Update/Delete) برروی آنها انجام می‌شود. این پایگاه‌های داده، همان Main Data ها یا Source System ها می‌باشند.

ETL (extract, transform, and load) : مراحل انتقال داده از OLTP Database به پایگاه داده‌ی Stage می‌باشد. ETL سیستمی می‌باشد که توانایی اتصال به OLTP را دارد و اطلاعات را از OLTP واکشی می‌کند و به پایگاه داده‌ی Stage انتقال می‌دهد. سپس ETL داده‌ها را مجتمع (integrates) کرده و از Stage به DDS (Dimensional Data Source) انتقال می‌دهد .

Retrieves Data : عملیات واکشی داده‌ها طبق یک سری قوانین و قواعد می‌باشد .

برای انجام عملیات ETL دو روش وجود دارد

1. Data مجتمع (Integrate) و تمیز (Data cleansing) شود و در نهایت وارد Data Warehouse گردد.

2. Data وارد Data Warehouse گردد سپس مراحل مجتمع سازی و پاک سازی داده‌ها بر روی داده‌ها در خود Data Warehouse انجام گردد.

Consolidates Data : برخی شرکت‌ها داده‌های اصلی خودشان را در چندین پایگاه داده دارند. در این حالت برای انجام عملیات ETL باید داده‌ها تحکیم و مجتمع شوند و سپس در Data Warehouse ذخیره شوند.

به طور کلی موارد زیر در فرایند ETL در نظر گرفته می‌شود:

1. Data availability : برخی داده‌ها در یک سیستم وجود دارند ولی در سیستم دیگری وجود ندارند و یا تفاوت در نگهداری داده‌ها در سیستم‌های مختلف داریم. مثلا در یک سیستم آدرس در سه فیلد نگه داری می‌شود (کشور-شهر-آدرس) اما در سیستمی دیگر در دو فیلد(کشور-آدرس) نگه داری می‌شود. در این حالت باید ما در ETL راه کار هایی برای مجتمع کردن این موارد در نظر بگیریم.

2. Time ranges : در سیستم‌های مختلف امکان دارد بعدهای زمانی مختلف باشد . مثلا در یک سیستم بررسی‌ها در بازه‌ی ساعتی و در سیستم دیگر بررسی‌ها در بازه‌ی روزانه یا ماهانه باشد . بنابر این در تجمیع داده‌ها باید این مورد مد نظر گرفته شود.

3. Definitions : تعاریف در سیستم‌های مختلف می‌تواند متفاوت باشد. مثلا در یک سیستم، مبلغ کل فاکتور شامل مالیات می‌باشد ولی در سیستمی دیگر این مبلغ فاقد مالیات می‌باشد.

4. Conversion : در فرآیند ETL باید باز از قواعد موجود در سیستم‌های مختلف آگاهی داشته باشیم. مثلا در یک سیستم ممکن است دما را به صورت سانتیگراد و در دیگری فارنهایت نگه داری کنند.

5. Matching : باید بررسی لازم را انجام دهیم که کدام داده مرتبط با کدام سیستم می‌باشد. به عبارت دیگر کدام سیستم مالک داده می‌باشد و دقیقا داده‌ها در کدام سیستم معتبرتر می‌باشند. مثلا پرسنل، هم در سیستم حسابداری می‌باشند هم در سیستم پرسنلی؛ ولی معمولا داده‌های اصلی از سیستم پرسنلی می‌آیند.

Periodically : عملیات واکشی داده‌ها (Retrieves Data) و مجتمع سازی داده‌ها (Consolidates Data) در فرآیند ETL فقط یکبار اتفاق نمی‌افتد و این مراحل در بازه‌های زمانی خاص تکرار می‌گردند. این واکشی و انتقال داده‌ها می‌تواند در روز چند بار تکرار شود یا می‌تواند چند روز یک بار اجرا گردد و این بستگی دارد به سیاست موجود در Data Warehouse .

Data Warehouse) (DDS (Dimensional Data Source) : یک پایگاه داده از نوع نرمال شده (Normalized) یا بعدی (Dimensional) می‌باشد. که داده‌های مجتمع شده و تمیز شده سیستم‌های OLTP را در خود جای داده است. این پایگاه داده برای واکشی‌های سیستم‌های آنالیز داده مورد استفاده قرار می‌گیرد. ورود اطلاعات در Data Warehouse به صورت Batch می‌باشد و به هیچ عنوان مانند پایگاه داده‌های OLTP ویرایش داده‌ها به صورت Online و هر زمان که داده‌ها تغییر می‌کنند، صورت نمی‌گیرد. اطلاعات در Data Warehouse معمولا به صورت تجمیع شده روزانه، ماهانه، فصلی یا سالانه می‌باشد. DDS ها مجموعه ای از Dimensional Data Mart ها هستند. و عمدتا به صورت denormalized می‌باشند.

Dimensional Data Mart : مجموعه ای از جداول Fact , Dimension می‌باشند که در یک بیزینس خاص باهم در ارتباط و مشترک می‌باشند.

dimensional data store schemas : طراحی‌های مختلفی از جداول Fact , Dimension در DDS وجود دارد که عبارتند از

1. Star schema : ساده‌ترین روش پیاده سازی Data Warehouse

2. Snowflake : در این روش جداول Dimension کمی نرمال سازی بیشتری دارند. سیستم‌های آنالیز داده با این روش بهتر کار می‌کنند.

3. Galaxy schemas : طراحی در این روش بسیار سخت و پیچیده می‌باشد. با این وجود فرایند ETL در این طراحی ساده‌تر انجام می‌شود.

نمونه‌ی طراحی Star به صورت زیر می‌باشد :

تفاوت‌های DDS و NDS :

1. در DDS ها هیچ گونه نرمال سازی خاصی انجام نمی‌دهیم و عملا تمامی جداول را دینرمال کرده ایم، در حالی که در NDS تمامی جداول تا سطح سوم و گاهی تا سطح پنجم نرمال شده اند.

2. سرعت واکشی و پردازش کوئری‌ها روی DDS خیلی بیشتر از NDS ها می‌باشد.

3. در صورتی که نیاز باشد Data Warehouse های خیلی بزرگ طراحی کنیم با حجم بسیار زیاد توصیه می‌شود از NDS ها استفاده شود در حالی که برای Data Warehouse های کوچک و متوسط بهتر است از DDS ها استفاده شود.

تصویر طراحی یک (EDS) Enterprise Data Source = NDS در زیر آمده است :

History : جداول Data Warehouse میتوانند در طول زمان بسیار بزرگ شوند و دارای تعداد رکورد زیادی گردند. اینکه حداکثر داده‌های چند سال را در Data Warehouse نگه داری کنیم بستگی به سیاست‌های سازمانی دارد که سیستم OLAP برای آن تهیه می‌گردد. استفاده کردن از table partitioning می‌تواند در جبران افزایش تعداد رکورد کمک زیادی به ما بکند.

(SCD (slowly changing dimension : سه روش برای نگه داری سابقه‌ی تغییرات در جداول Dimension وجود دارد.

1. SCD type 1 : هیچ گونه سابقه‌ی تغییراتی را نگه داری نمی‌کنیم

2. SCD type 2 : سابقه‌ی تغییرات در ردیف‌ها نگه داری می‌شود. در این روش هر ردیف، شماره ردیف قبلی را دارد و تعداد نا محدودی از تغییرات را نگه داری می‌کنیم.

3. SCD type 3 : سابقه‌ی تغییرات در ستون‌ها نگه داری می‌شوند و فقط ردیف جاری و آخرین تغییرات را نگه داری می‌کنیم.

Query : فقط ETL حق تغییرات در Data Warehouse را دارد و کاربر نمی‌تواند Data Warehouse را تغییر دهد. البته کاربران حق Query کردن از Data Warehouse را دارند.

دقت داشته باشید که کوئری‌های پیچیده در NDS ها بسیار کندتر از همان کوئری در DDS می‌باشد.

Business Intelligence : مجموعه ای از فعالیت‌ها که در یک سازمان برای شناخت بهتر وضعیت Business آن سازمان انجام می‌شود. نتایج BI کمک بسیاری برای تصمیم گیری‌های تکنیکی و استراتژیکی درون سازمان می‌کند. همچنین کمک به بهبود فرایندهای Business جاری می‌کند.

فعالیت‌های Business Intelligence در سه دسته بندی قرار می‌گیرند :

1. Reporting : گزارشاتی که از Data Warehouse گرفته می‌شود و به کاربر نمایش داده می‌شود و عمدتا این گزارشات به صورت tabular form می‌باشند.

2. OLAP : فعالیت‌های انجام شده روی MDB برای گرفتن گزارشات Drill-Down و ... می‌باشد.

3. Data mining : فرآیند واکشی و داده کاوی داده‌های درون سیستم می‌باشد، که منجر به کشف الگوها و رفتارها و ارتباطات

داده‌ها در سیستم می‌شود. توسط داده کاوی ما متوجه می‌شویم چرا برخی داده‌ها در سیستم تولید شده اند.

a. descriptive analytics : زمانی که از داده کاوی برای شرح وقایع گذشته و حال استفاده می‌شود.

b. predictive analytics : زمانی که از داده کاوی برای پیش بینی وقایع گذشته استفاده می‌شود.

Real time data warehouse : به DW هایی گفته می‌شود که در کمترین زمان، تغییرات OLTP را در خود خواهند داشت. امروزه این نوع DW ها تغییرات 5 دقیقه تا حداکثر 1 ساعت قبل را در خود دارند. برای دسترسی به چنین DW هایی دو راه زیر وجود دارد :

1. بر روی هر جدول، Trigger هایی باشد تا تغییرات را به DW انتقال دهد. (البته برای این منظور باید Business مربوط به ETL را در این تریگرها نوشت)

2. سورس برنامه‌های اصلی کاربر (OLTP) تغییر کند تا علاوه بر OLTP Database ها Data Warehouse را هم تغییر دهند.

روش‌های فوق بسیار روی سرعت و کارایی برنامه‌های اصلی تاثیر خواهند گذاشت.

NDS (Normalize Data Source) : در صورتی که طراحی Data Warehouse به صورت Dimensional نباشد و به صورت Normalize باشد، نوع Data Warehouse از نوع NDS می‌باشد.

روش ساخت MDB :

OLTP Database -> ETL -> Stage Database -> DDS (Dimensional Data Source = Data Warehouse) -> SSAS -> MDB

روش ساده‌تر ساخت Data Warehouse :

منظور از Source System همان OLTP Database ها می‌باشد.

به خاطر داشته باشید که Source System ها جزئی از Data Warehouse نمی‌باشند.

از کاربردهای Data Warehouse می‌توان به موارد زیر اشاره کرد

1. Data Mining

2. استفاده در گزارشات

3. تجمیع داده ها

Data Mining کمک به درک بهتر Business جاری در سازمان می‌کند. همچنین منجر به کشف دانش از درون داده‌ها می‌شود.

برای Data Mining می‌توانید از انواع پایگاه داده‌های موجود مانند رابطه ای ، سلسله مراتبی و چند بعدی استفاده کرد . حتا می‌توان از فایل‌های Excel , XML نیز استفاده کرد.

(Customer Relationship Management (CRM :

منظور از مشتری، مصرف کننده‌ی سرویسی است که سازمان شما ارایه می‌کند. یک سیستم CRM شامل تمامی برنامه ایی می‌باشد که تمام فعالیت‌های مشتری را پشتیبانی می‌کند.

(Operational Data Store (ODS :

این پایگاه داده به صورت رابطه ای و نرمال شده می‌باشد و شامل تمامی اطلاعات پایگاه داده ای OLTP می‌باشد که در این پایگاه داده مجتمع شده اند. تفاوت ODS با Data Warehouse در این می‌باشد که داده‌ها در ODS با هر Transaction به روز می‌شوند (سرعت بروز رسانی اطلاعات در ODS بالاتر از DW می‌باشد).

(Master Data Management (MDM :

در یک نگاه می‌توان داده‌ها را به دو دسته تقسیم کرد

1. transaction data

2. master data

transaction data : شامل داده ای transactional در سیستم‌های OLTP می‌باشد.

master data : توضیح دهنده‌ی Business جاری در سازمان می‌باشد.

برای تشخیص این دو نیاز است Business سازمان را به خوبی شناسایی نمایید. به عبارت دیگر رویدادهای Business ی همان transaction data می‌باشند و master data شامل پاسخ‌های این سوال‌ها می‌باشد. چه کسی، چه چیزی و کجا در مورد Business transaction .

(CDI Customer data integration) : عبارت است از MDM در رابطه با مشتری داده ها. کار این قسمت عبارت است از واکشی، پاک سازی ، ذخیره سازی ، نگه داری و به اشتراک گذاشتن داده ای مشتری می‌باشد.

Unstructured Data : داده ای ذخیره شده در پایگاه داده ، structured Data می‌باشند و داده هایی مانند عکس و فیلم و صوت و ...

(SOA Service-Oriented Architecture) : یک متد ساخت برنامه می‌باشد که در این روش تمامی اجزا برنامه به صورت ماژول هایی دیده می‌شود که در آنها ارتباطات با دیگر سیستم‌ها به صورت سرویس می‌باشد و این زیر سیستم‌ها را می‌توان در پروژه‌های مختلف به کار برد.

DW : Real-Time Data Warehouse هایی که توسط ETL به روز می‌شوند در هنگامی که یک Transaction روی OLTP اتفاق می‌افتد.

مراحل انتقال داده از OLTP Database به MDB به صورت زیر می‌باشد.

Data quality : مکانیسم اطمینان بخشی از این که در DW داده‌های مناسب و درست وارد می‌شوند. به عبارت دیگر DQ همان firewall برای DW در مقابل داده‌های نامناسب می‌باشد.

برای بهتر مشخص شدن مکان DQ شکل زیر را در نظر بگیرید

نحوه‌ی حرکت داده ای از OLTP به MDB اولین چیزی می‌باشد که شما باید به آن فکر کنید و برای آن روشی را انتخاب نمایید قبل از ساخت Data Warehouse .

چهار روش برای معماری انتقال اطلاعات از OLTP به DW وجود دارد (البته به عنوان نمونه و شما می‌توانید از روش‌های دیگر و طراحی‌های مختلف و ترکیبی نیز بهره ببرید)

1. single DDS : در این روش فقط Stage , DDS وجود دارد.

2. NDS + DDS : در این روش علاوه بر Stage,DDS از NDS نیز استفاده می‌شود.

3. ODS + DDS : در این روش از Stage,ODS,DDS استفاده می‌گردد.

4. federated data warehouse (FDW) : استفاده از چندین DW که با هم تجمیع شده اند.

تصویر Single DDS :

تصویر NDS + DDS :

تصویر ODS + DDS :

تصویر FDW (federated data warehouse) :

منبع : Building a Data Warehouse With Examples in SQL Server انتشارات Apress

نظرات خوانندگان

نویسنده: لیبرتاد
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۱ ۱۳:۳

بسیار عالی
آیا OLTP و DW می‌توانند بر روی یک سرور باشند مثلا" بر روی یک SQL Server باشند

نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۱ ۱۵:۴۵

قطعا امکان پذیر می‌باشد. اما توصیه می‌شود اینچنین نباشد. درضمن در نظر داشته باشید که در خیلی از موارد، DBMSهای سیستم‌های OLTP برروی SQL Server نمی‌باشند(مثلا سیستم حسابداری از پایگاه داه‌ی پارادوکس استفاده می‌کند در حالی که سیستم منابع انسانی دارای پایگاه داده‌ی اراکل می‌باشد و ...)

عنوان: آموزش MDX Query - قسمت پانزدهم - اعمال شرط بر روی خروجی عمل واکشی
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۳ ۱۰:۱۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

در این قسمت می‌خواهیم بیشتر روی مفاهیم اعمال شرط بر روی خروجی عمل واکشی کار کنیم. برای شروع کوئری ساده‌ی زیر را اجرا و خروجی آن را تفسیر می‌کنیم.

```
Select
From [Adventure Works]
```

همان طور که مشاهده می‌کنید، خروجی یک عدد می‌باشد. بدون نام ستون یا ردیف؟!

به‌خاطر بیاورید که هر Cube در SSAS دارای یک Measure پیش فرض بود که در صورت عدم اعلام نام یک Measure در کوئری، SSAS به صورت پیش فرض مقدار این Measure را بر می‌گرداند. خوب؛ نام ستون و سطر چرا ذکر نشده است؟ به دلیل عدم اعلام صریح نام سطر و ستون در کوئری بالا، SSAS نام ستون و سطر خاصی را نمی‌تواند نمایش دهد.

با بررسی کوئری زیر به درک بیشتری از شاخص (Measure) پیش فرض Cube دست پیدا خواهید کرد.

```
Select
From [Adventure Works]
Where
( [Measures].[Reseller Sales Amount] )
```

خروجی همچنان مانند بالا می‌باشد اما در این حالت اعلام شده است که از کدام شاخص باید واکشی انجام شود. دلیل خروجی مشابه، یکسان بودن شاخص پیش فرض و شرط اعلام شده می‌باشد. به بیان دیگر [Measures].[Reseller Sales Amount] در [Adventure Works] به عنوان شاخص پیش فرض معرفی شده است و با اجرای کوئری زیر عملا شرط واکشی برای یک شاخص متفاوت اعمال شده است.

```
Select
From [Adventure Works]
```

```
Where [Measures].[Internet Sales Amount]
```

کوئری زیر را اجرا کنید:

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns
From [Adventure Works]
```

تنها تفاوت دو کوئری بالا ، در آوردن نام ستون می باشد . زیرا در هر دو سرجمع ، یک شاخص واکشی می گردد .

کوئری زیر را اجرا کنید:

```
select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns
From [Adventure Works]
Where [Measures].[Internet Sales Amount]
```

این کوئری با خطا مواجه می شود . زیرا در آن کوئری در یک Axis و در شرط ، اعمال انتخاب شاخص شده است که این مورد فقط می بایستی در یکی از این دو قسمت رخ دهد .

و همچنین در صورت انتخاب دو شاخص متفاوت نیز با خطا برخورد خواهیم کرد.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns
From [Adventure Works]
Where [Measures].[Reseller Sales Amount]
```

به عبارت دیگر نمی‌توان در خواست فیلتر کردن کوئری را برروی شاخص 1 داد؛ در صورتیکه می‌خواهیم شاخص 2 را واکشی کنیم. اعمال شرط برای واکشی اطلاعات از شاخص، پیش فرض نوشتن این شرط لازم نمی‌باشد؛ زیرا این شاخص به صورت پیش فرض انتخاب شده‌است.

```
select
{
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories]
 }on columns
From [Adventure Works]
Where [Measures].[Reseller Sales Amount]
```

100 %

Messages | Results

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$571,297.93	$66,302,381.56	$1,777,840.84	$11,799,076.66	$80,450,596.98

بنابراین کوئری بالا و کوئری زیر یکسان عمل خواهند کرد:

```
select
{
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories]
 }on columns
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$571,297.93	$66,302,381.56	$1,777,840.84	$11,799,076.66	$80,450,596.98

حال می‌خواهیم سرجمع فروش نمایندگان فروش محصولات در کشور کانادا را بر اساس دسته بندی محصولات داشته باشیم .
برای این منظور کوئری زیر را می‌نویسیم:

```
Select
{
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories]
} on columns
From [Adventure Works]
Where [Customer].[Customer Geography].[Country].[Canada]
```

100 %

Messages | Results

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$571,297.93	$66,302,381.56	$1,777,840.84	$11,799,076.66	$80,450,596.98

با اعمال شرط کشور کانادا، عملا خروجی فروش نمایندگان فروش در کانادا بر اساس دسته بندی محصولات واکشی می‌گردد. کمی به خروجی دقت نمایید. مبلغ سرجمع برابر مبلغ کل فروش اینترنتی می‌باشد که در کوئری‌های قبلی بدست آوردیم؟!

خروجی این کوئری مشکوک به نظر می رسد . زیرا سرجمع مبالغ فروش نمایندگان فروش برای کانادایی ها برابر کل فروش نمایندگان فروش می باشد . آیا کانادایی ها تمام خرید را انجام داده اند؟ خیر .

دلیل این اشکال در این است که هیچ گونه ارتباطی بین بعد مشتری و شاخص پیش فرض در سیستم وجود ندارد .

مشکل کوئری بالا در این کوئری با تغییر بعد در قسمت اعمال شرط برطرف شده؛ اکنون خروجی حقیقی مشاهده می شود .

```
Select
{
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories]
}on columns
From [Adventure Works]
Where [Sales Territory].[Sales Territory].[Country].[Canada]
```

100 %

Messages | Results

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$118,127.35	$11,636,380.59	$378,947.63	$2,244,470.02	$14,377,925.60

حال اگر بخواهیم دو شرط را به صورت همزمان داشته باشیم به صورت زیر عمل خواهیم کرد :

```
Select
{
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories]
} on columns
From [Adventure Works]
Where (
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Canada],
[Measures].[Internet Sales Amount]
)
```

100 %

Messages | Results

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$103,377.85	$1,821,302.39	$53,164.62	(null)	$1,977,844.86

در کوئری بالا سرجمع فروش اینترنتی توسط مشتریان کانادایی بدست آمده است.

البته می‌توان کوئری فوق را به صورت زیر هم نوشت و در این حالت نام ردیف هم در خروجی قابل مشاهده می‌باشد و البته دیگر نیازی به اعمال شرط، روی نام شاخص نمی‌باشد. زیرا اعمال شرط در ردیف انجام شده است.

```
Select
{
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories]
} on columns,
[Measures].[Internet Sales Amount] On rows
From [Adventure Works]
Where (
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Canada]
)
```

100 %

Messages | Results

	Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
Internet Sales Amount	$103,377.85	$1,821,302.39	$53,164.62	(null)	$1,977,844.86

حال اگر بخواهیم فروش اینترنتی را برای استرالیا و کانادا داشته باشیم به صورت زیر عمل می‌کنیم .

```
Select
{
[Product].[Product Categories].[Category],[Product].[Product Categories]
} on columns
From [Adventure Works]
Where
(
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Canada],
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Australia],
[Measures].[Internet Sales Amount]
)
```

```
100 %
Messages
Executing the query ...
Query (6, 1) The Customer Geography hierarchy is used more than once in the Crossjoin function.
Execution complete
```

در اینجا ما نیاز داریم میزان فروش اینترنتی کانادا و استرالیا را برای انواع محصولات بدست آوریم ، اما نحوه استفاده از دو ساختار سلسله مراتبی مرتبط با یک دایمنشن را درست رعایت نکرده‌ایم . بنابر این کوئری زیر را اجرا خواهیم کرد :

```
Select
{
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories]
} on columns
From [Adventure Works]
Where
(
{
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Canada],
[Customer].[Customer Geography].[Country].[Australia]
},
[Measures].[Internet Sales Amount]
)
```

100 %

Messages | Results

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$242,068.48	$10,673,352.40	$123,424.57	(null)	$11,038,845.45

که همان کوئری بالا می باشد با این تفاوت که از {} استفاده شده است .

درابتدا میزان فروش نمایندگان فروش در انگلستان را بدست می‌آوریم:

```
Select
{
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories]
} on columns
From [Adventure Works]
Where
[Sales Territory].[Sales Territory].[Country].[United Kingdom]
```

100 %

Messages | Results

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$42,593.03	$3,405,747.21	$118,828.80	$711,839.79	$4,279,008.83

و برای بدست آوردن فروش اینترنتی تمام کشور ها به جز انگلستان بر اساس دسته بندی محصولات کوئری زیر را خواهیم نوشت :

```
Select
{
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories]
} on columns
From [Adventure Works]
Where
[Sales Territory].[Sales Territory].[Country]
-
[Sales Territory].[Sales Territory].[Country].[United Kingdom]
```

100 %

Messages | Results

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$528,704.90	$62,896,634.35	$1,659,012.04	$11,087,236.86	$76,171,588.16

البته از تابع Except هم می‌توان به صورت زیر استفاده کرد

```
Select
{
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories]
} on columns
From [Adventure Works]
Where
except(
[Sales Territory].[Sales Territory].[Country],
[Sales Territory].[Sales Territory].[Country].[United Kingdom]
)
```

100 %

Messages | Results

Accessories	Bikes	Clothing	Components	All Products
$528,704.90	$62,896,634.35	$1,659,012.04	$11,087,236.86	$76,171,588.16

عملگر منها مشابه except کار میکند.

عنوان: آموزش MDX Query - قسمت شانزدهم - استفاده از تابع Filter در MDX Query ها
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۳ ۱۱:۱۵
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

در این قسمت بر روی تابع Filter در MDX Query ها تمرکز خواهیم کرد. برای آشنایی با این تابع یک سری از کوئری‌ها را اجرا کرده و به بررسی آنها می‌پردازیم.

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
[Product].[Product Categories].[Category] on rows
From [Adventure Works]
```

دقت کنید که در واکشی، مقدار فروش اینترنتی Component برابر Null می‌باشد.

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Accessories	$700,759.96	$571,297.93
Bikes	$28,318,144.65	$66,302,381.56
Clothing	$339,772.61	$1,777,840.84
Components	(null)	$11,799,076.66

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
filter(
[Product].[Product Categories].[Category],
[Measures].[Internet Sales Amount] > 0
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Accessories	$700,759.96	$571,297.93
Bikes	$28,318,144.65	$66,302,381.56
Clothing	$339,772.61	$1,777,840.84

با توجه به شرطی که اعمال شده است، فقط دسته بندی محصولاتی در خروجی می آید که فروش اینترنتی آنها بیشتر از صفر یا برابر Null نباشند.

استفاده از کلید واژه ی Having در هر محور کاری شبیه به انجام عمل فیلترینگ می باشد .

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
[Product].[Product Categories].[Category]
having [Measures].[Internet Sales Amount] > 0 on rows
From [Adventure Works]
```

*/

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Accessories	$700,759.96	$571,297.93
Bikes	$28,318,144.65	$66,302,381.56
Clothing	$339,772.61	$1,777,840.84

اگر بخواهیم میزان فروش اینترنتی و میزان فروش نمایندگان فروش را برای محصولاتی واکشی کنیم که میزان فروش اینترنتی آنها بیش از 500000 دلار می‌باشد ، کوئری زیر را خواهیم داشت :

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
filter(
[Product].[Product Categories].[Category],
[Measures].[Internet Sales Amount] > 500000
  ) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Accessories	$700,759.96	$571,297.93
Bikes	$28,318,144.65	$66,302,381.56

و برای ایجاد شرط ترکیبی بر روی شاخص، به صورت زیر عمل خواهیم کرد :

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
filter(
[Product].[Product Categories].[Category],
[Measures].[Internet Sales Amount] > 500000
and
[Measures].[Internet Sales Amount] < 750000
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Accessories	$700,759.96	$571,297.93

در مثال بالا، دسته بندی محصولاتی در خروجی واکشی شده اند که میزان فروش اینترنتی آنها بیش از 500 هزار و کمتر از 750 هزار می‌باشد.

استفاده از And , Or در شروط ترکیبی مجاز می‌باشد

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
```

```
filter(
[Product].[Product Categories].[Category],
[Measures].[Internet Sales Amount] > 750000
or
[Measures].[Internet Sales Amount] < 500000
  ) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Bikes	$28,318,144.65	$66,302,381.56
Clothing	$339,772.61	$1,777,840.84
Components	(null)	$11,799,076.66

در زیر با استفاده از And، شرط برروی میزان فروش نمایندگان فروش نیز قرارداده شده است.

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
filter(
[Product].[Product Categories].[Category],
(
[Measures].[Internet Sales Amount] > 750000
or
[Measures].[Internet Sales Amount] < 500000
)
and
[Measures].[Reseller Sales Amount] < 15000000
) on rows
From [Adventure Works]
```

در هنگام ایجاد شروط ترکیبی حتما از () استفاده کنید .

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Bikes	$28,318,144.65	$66,302,381.56
Clothing	$339,772.61	$1,777,840.84
Components	(null)	$11,799,076.66

حال می‌خواهیم دو شاخص در یک ردیف، با یکدیگر مقایسه شوند و در صورت صحت شرط، آن ردیف در خروجی قرار گیرد

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
filter(
[Product].[Product Categories].[Category],
[Measures].[Internet Sales Amount]
>
[Measures].[Reseller Sales Amount]
) on rows
From [Adventure Works]
```

ایجاد فیلترینگ با استفاده از currentmember و عملگر Is .

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
filter(
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories].currentmember
is
[Product].[Product Categories].[Category].[Bikes]
) on rows
From [Adventure Works]
```

البته در مثال بالا می توانیم به جای استفاده از Is از = استفاده کنیم. تا اینجا عمل Filtering برروی شاخص‌ها انجام شده است. اما امکان اعمال Filter روی Dimension ها نیز وجود دارد.

کوئری زیر را بررسی کنید :

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
filter(
[Product].[Product Categories].[Category],
[Product].[Product Categories].currentmember
is
[Product].[Product Categories].[Category].[Bikes]
or
[Product].[Product Categories].currentmember
is
[Product].[Product Categories].[Category].[Accessories]
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Accessories	$700,759.96	$571,297.93
Bikes	$28,318,144.65	$66,302,381.56

در کوئری بالا میزان فروش نمایندگان فروش و فروش اینترنتی برای دسته بندی‌های Bike و Accessories واکشی شده است.

امکان ایجاد شرایط ترکیبی از شاخص‌ها و بعدها در یک Filter نیز وجود دارد.

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
filter(
[Product].[Product Categories].[Category],
(
[Product].[Product Categories].currentmember
is
[Product].[Product Categories].[Category].[Bikes]
and
[Measures].[Reseller Sales Amount] > 1000000
)
or
(
[Product].[Product Categories].currentmember
is
[Product].[Product Categories].[Category].[Accessories]
)
and
```

```
[Measures].[Reseller Sales Amount] > 750000
)on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Bikes	$28,318,144.65	$66,302,381.56

همچنین می‌توان از Not درون شرط Filter استفاده کرد

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
filter(
[Product].[Product Categories].[Category],
not
(
[Product].[Product Categories].currentmember
is
[Product].[Product Categories].[Category].[Clothing]
)
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Accessories	$700,759.96	$571,297.93
Bikes	$28,318,144.65	$66,302,381.56
Components	(null)	$11,799,076.66

در زیر می‌خواهیم به بررسی تابع non Empty بپردازیم . برای این منظور در ابتدا کوئری زیر را اجرا کنید :

```
Select
{
```

```
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
[Product].[Product Categories].[Subcategory] on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Bike Racks	$39,360.00	$197,736.16
Bike Stands	$39,591.00	(null)
Bottles and Cages	$56,798.19	$7,476.60
Cleaners	$7,218.60	$11,188.37
Fenders	$46,619.58	(null)
Helmets	$225,335.60	$258,712.93
Hydration Packs	$40,307.67	$65,518.75
Lights	(null)	(null)
Locks	(null)	$16,225.22
Panniers	(null)	(null)
Pumps	(null)	$13,514.69
Tires and Tubes	$245,529.32	$925.21
Mountain Bikes	$9,952,759.56	$26,492,684.38
Road Bikes	$14,520,584.04	$29,358,206.96

با استفاده از تابع Non Empty، ردیف ها یا ستون هایی حذف می گردند که تمامی مقادیر آن‌ها ، در آن ردیف یا در آن ستون برابر Null باشند.

```
Select
{
[Measures].[Internet Sales Amount],
[Measures].[Reseller Sales Amount]
} on columns,
non empty [Product].[Product Categories].[Subcategory] on rows
From [Adventure Works]
```

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Bike Racks	$39,360.00	$197,736.16
Bike Stands	$39,591.00	(null)
Bottles and Cages	$56,798.19	$7,476.60
Cleaners	$7,218.60	$11,188.37
Fenders	$46,619.58	(null)
Helmets	$225,335.60	$258,712.93
Hydration Packs	$40,307.67	$65,518.75
Locks	(null)	$16,225.22
Pumps	(null)	$13,514.69
Tires and Tubes	$245,529.32	$925.21
Mountain Bikes	$9,952,759.56	$26,492,684.38
Road Bikes	$14,520,584.04	$29,358,206.96
Touring Bikes	$3,844,801.05	$10,451,490.22
Bib-Shorts	(null)	$166,739.71

در قسمت آینده برروی توابع Top , Count و ... تمرکز خواهیم کرد.

نظرات خوانندگان

نویسنده: سوسن
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۲۸ ۲۳:۳۸

سلام و خسته نباشید؛ یه سوال داشتم: کوئری‌های mdx پروژه‌ی SSAS م رو به جای اینکه با استفاده از reporting service بخوام نمایش بدم باید با استفاده از یه فرم توی C# نمایش بدم . یعنی با استفاده از ADOMD data adaptor یا CEllSEt و ... شبیه اینها . سوال من اینجاست که اگه بخوام روی فرمم که قراره کوئری هام توش نمایش پیدا کنه یه textbox بذارم و بخوام که مقداری که توی textbox وارد میشه رو بعنوان یه پارامتر توی دستور mdxم تاثیر بدم باید چیکار کنم؟ بطور مثال من یه تاریخ توی textbox روی فرمم وارد کنم و اونوقت کوئری بجای اینکه مثه قبل تمام محصولات فروخته شده رو نشون اون محصولاتی رو که توی اون تاریخ مشخص شده فروخته شده (توی textbox ذکرش شده) رو نشون بده. ممنون

نویسنده: وحید نصیری
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۲۹ ۱۰:۲۴

با استفاده از ADO.NET نمی‌توان کوئری‌های MDX را مستقیما اجرا کرد. برای اینکار نیاز به Microsoft.AnalysisServices.AdomdClient.dll هست. برای دریافت آن به صفحه‌ی Microsoft® SQL Server® 2012 Feature Pack مراجعه و قسمت Microsoft® SQL Server® 2012 ADOMD.NET را در صفحه جستجو کنید. برای نگارش 2008 به صفحه‌ی Microsoft® SQL Server® 2008 R2 Feature Pack مراجعه و در آن Analysis Management Objects را دریافت کنید. برای SQL Server 2005 نیز در اینجا پروایدر ADOMD قابل دریافت است.

بعد برای استفاده از آن خواهید داشت:

```
using (AdomdConnection conn =
             new AdomdConnection("Data Source=tfsDB;Initial Catalog=Tfs_Analysis; MDX
Compatibility=1;"))
    {
        conn.Open();
        using (AdomdCommand cmd = new AdomdCommand(" ....... mdxQuery here ....... ", conn))
        {
            DataSet ds = new DataSet();
            ds.EnforceConstraints = false;
            ds.Tables.Add();
            DataTable dt = ds.Tables[0];
            dt.Load(cmd.ExecuteReader());
            return dt;
        }
    }
```

و یا پروژه MdxClient - ADO.NET data provider for MDX queries سعی کرده این روش را تبدیل به یک پروایدر جدید ADO.NET کند. نکته‌ی جالب این پروایدر امکان تعریف مقادیر دریافتی از کاربر به صورت پارامتر است در کوئری‌ها تعریف شده. فایل readme آن‌را برای مشاهده یک سری مثال در مورد نحوه‌ی تعریف پارامترها و دریافت داده‌های ارسالی از طریق کاربر، مطالعه کنید.

عنوان: آموزش MDX Query - قسمت هفدهم - توابع Topcount, bottomcount , toppercent, bottompercent, topsum, bottomsum
نویسنده: اردلان شاه قلی
تاریخ: ۱۳۹۲/۱۱/۰۱ ۱۰:۲۰
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: SQL Server 2012, OLAP, MDX, SSAS

در این قسمت بر روی توابع Topcount, bottomcount , toppercent, bottompercent, topsum, bottomsum تمرکز خواهیم داشت.

در ابتدا تصور کنید بخواهیم میزان فروش اینترنتی را برای پنج ردیف از دسته بندی‌های محصولات واکشی کنیم.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
non empty(
topcount([Product].[Product Categories].[Subcategory],5)
) on rows
From [Adventure Works]
```

در تابع بالا پنج ردیف ابتدایی (به صورت فیزیکی) برگردانده می‌شوند.

در اینجا تابع topcount دارای دو پارامتر می باشد که پارامتر دوم آن مشخص کننده‌ی تعداد ردیف واکشی شده و پارامتر اول آن، مشخص کننده‌ی دایمنشنی می‌باشد که عمل واکشی برای آن صورت می‌گیرد. همچنین در بالا از تابع Non empty برای حذف ردیف‌های دارای مقدار Null استفاده شده است. حال تصور کنید بخواهیم پنج دسته بندی محصولی را دریافت کنیم که دارای بیشترین میزان فروش اینترنتی می‌باشند.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
non empty(
topcount(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
5,
[Measures].[Internet Sales Amount]
)
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Road Bikes	$14,520,584.04
Mountain Bikes	$9,952,759.56
Touring Bikes	$3,844,801.05
Tires and Tubes	$245,529.32
Helmets	$225,335.60

خروجی بر اساس میزان فروش اینترنتی به صورت نزولی مرتب شده است.

تابع Topcount به عنوان پارامتر سوم می‌تواند نام یک Measure را دریافت کند و خروجی را براساس آن شاخص، برگرداند. امکان واکشی و مرتب سازی در تابع Topcount

برای یک شاخص متفاوت از شاخص واکشی شده در یک محور دیگر نیز وجود دارد به مثال زیر دقت کنید:

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
topcount(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
5,
[Measures].[Reseller Sales Amount]
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Road Bikes	$14,520,584.04
Mountain Bikes	$9,952,759.56
Touring Bikes	$3,844,801.05
Mountain Frames	(null)
Road Frames	(null)

همانطور که مشخص می‌باشد، پنج دسته بندی محصولاتی که دارای بیشترین میزان فروش نمایندگان فروش می‌باشند، در خروجی واکشی شده‌اند؛ در حالیکه در محور ستون میزان فروش اینترنتی واکشی شده است.

برای درک بیشتر همین کوئری را دوباره بازنویسی کرده اما اینبار در محور ستون هر دو شاخص [Measures].[Internet Sales Amount],[Measures].[Reseller Sales Amount] را واکشی می‌کنیم.

```
Select
{[Measures].[Internet Sales Amount],[Measures].[Reseller Sales Amount]} on columns,
topcount(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
5,
[Measures].[Reseller Sales Amount]
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount	Reseller Sales Amount
Road Bikes	$14,520,584.04	$29,358,206.96
Mountain Bikes	$9,952,759.56	$26,492,684.38
Touring Bikes	$3,844,801.05	$10,451,490.22
Mountain Frames	(null)	$4,713,672.15
Road Frames	(null)	$3,849,853.34

با بررسی خروجی دو کوئری بالا تفاوت واکشی را متوجه خواهید شد. در هر دو کوئری واکشی براساس شاخص [Measures].[Reseller Sales Amount] انجام شده است

اما واکشی در محور ستون متفاوت می‌باشد. (دقیقا مانند T/SQL که می‌توانستیم، مرتب سازی براساس فیلدی باشد که در قسمت Projection حاضر نبوده و در این حالت در برخی موارد ظاهرا خروجی مرتب نمی‌باشد)

حال تصور کنید بخواهیم 30 دسته بندی محصولاتی را داشته باشیم که دارای کمترین میزان فروش اینترنتی می‌باشند. برای این منظور از تابع bottomcount استفاده می‌کنیم

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
bottomcount(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
30,
[Measures].[Internet Sales Amount]
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Wheels	(null)
Touring Frames	(null)
Saddles	(null)
Road Frames	(null)
Pedals	(null)
Mountain Frames	(null)
Headsets	(null)
Handlebars	(null)
Forks	(null)
Derailleurs	(null)
Cranksets	(null)
Chains	(null)
Brakes	(null)
Bottom Brackets	(null)
Tights	(null)
Bib-Shorts	(null)
Pumps	(null)
Panniers	(null)
Locks	(null)
Lights	(null)
Socks	$5,106.32
Cleaners	$7,218.60
Caps	$19,688.10

ردیف هایی که دارای مقدار Null می باشند هم در خروجی قرار می گیرند

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
non empty bottomcount(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
30,
[Measures].[Internet Sales Amount]
)on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Socks	$5,106.32
Cleaners	$7,218.60
Caps	$19,688.10
Gloves	$35,020.70
Vests	$35,687.00
Bike Racks	$39,360.00
Bike Stands	$39,591.00
Hydration Packs	$40,307.67
Fenders	$46,619.58
Bottles and Cages	$56,798.19

در مثال بالا ردیف‌های دارای مقدار Null را از خروجی حذف کرده ایم.

گاهی نیاز می‌باشد که تعداد دسته بندی‌های محصولاتی را واکشی کنیم که دارای بیشترین یا کمترین میزان فروش اینترنتی می‌باشند و سرجمع فروش اینترنتی آنها بیشتر یا کمتر از X درصد از فروش اینترنتی کل می‌باشد را داشته باشند. به عنوان مثال می‌خواهیم ببینیم کدام دسته بندی محصولات شامل بیشترین میزان فروش اینترنتی می‌باشند و سرجمع فروش آنها 53 در صد از کل فروش اینترنتی می‌باشند.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
{
 toppercent(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
53,
[Measures].[Internet Sales Amount]
),
 [Product].[Product Categories]
} on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Road Bikes	$14,520,584.04
Mountain Bikes	$9,952,759.56
All Products	$29,358,677.22

و یا واکشی دسته محصولاتی که دارای کمترین میزان فروش اینترنتی می‌باشند و سرجمع فروش اینترنتی آنها کمتر از 1 درصد کل میزان فروش اینترنتی می‌باشد.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
non empty bottompercent(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
--0.01,
1,
[Measures].[Internet Sales Amount]
) on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Socks	$5,106.32
Cleaners	$7,218.60
Caps	$19,688.10
Gloves	$35,020.70
Vests	$35,687.00
Bike Racks	$39,360.00
Bike Stands	$39,591.00
Hydration Packs	$40,307.67
Fenders	$46,619.58
Bottles and Cages	$56,798.19

کاربرد تابع Topsum در کوئری زیر نمایش داده شده است

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
topsum(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
25000000,
[Measures].[Internet Sales Amount]
) on rows
From [Adventure Works]
```

در این کوئری از تابع TopSum استفاده شده است که عملا حداکثر تعداد دسته بندی محصولاتی را بازیابی می‌کند که دارای بیشترین میزان فروش بوده اند و همچنین در مجموع بیش از 25000000 فروش داشته باشند .

تابع bottomsum عملا تعداد دسته بندی محصولاتی را که دارای کمترین میزان فروش بوده اند و همچنین سرجمع میزان فروش اینترنتی آنها 100000 بوده است را بر می گرداند. البته خروجی توسط non empty ، فیلتر شده است و خروجی هایی که کاملا Null می باشند، حذف گردیده اند.

```
Select
[Measures].[Internet Sales Amount] on columns,
non empty bottomsum(
[Product].[Product Categories].[Subcategory],
100000,
[Measures].[Internet Sales Amount]
)on rows
From [Adventure Works]
```

100 %

Messages | Results

	Internet Sales Amount
Socks	$5,106.32
Cleaners	$7,218.60
Caps	$19,688.10
Gloves	$35,020.70
Vests	$35,687.00

عنوان: **بررسی داده کاوی و OLAP**
نویسنده: محمد رجبی
تاریخ: ۱۳۹۳/۰۲/۱۶ ۱۰:۳۵
آدرس: www.dotnettips.info
گروه‌ها: data mining, OLAP, SSAS

بررسی OLAP واژه OLAP در اوایل سال‌های 1990 شکل گرفت. E.F.Codd بنیانگذار مدل داده‌ی رابطه‌ای، این واژه را در فرهنگ نامه کاربران بانک‌های اطلاعاتی توصیف نمود.
مشابه یک بانک اطلاعاتی رابطه‌ای که شامل تعدادی جدول می‌باشد، یک بانک اطلاعاتی OLAP شامل تعدادی Cube است. هر Cube مجموعه ای از Dimensionها و Measure هاست. Dimension یک شیء تحلیلی است که محورهای مختصات را برای پرسش‌های تحلیلی تعریف می‌کند و از Member هایی تشکیل شده است که Member هر Dimension در قالب سلسله مراتب می‌تواند تعریف شود؛ در حالیکه Measure یک مقدار عددی است که در مختصات Cube تعریف می‌شود که این مقادیر از جداول تراکنشی بدست می‌آید (جدول Fact) که جزئیات هر رکورد تراکنشی در آنها ذخیره می‌شود. Measureها حاوی اطلاعاتی هستند که از پیش، محاسبات تجمیعی بر روی آنها براساس سلسله مراتب تعریف شده در Dimension انجام شده است.
ساختار OLAP شبیه به یک مکعب روبیک از داده‌ها است که می‌توان آنرا در جهات مختلف چرخانید تا بتوان سناریوهای «قبلا چه شده» و «چه می‌شد اگر ...» را بررسی نمود. مدل چند بعدی OLAP طریقه نمایش دادن داده‌ها را در مقایسه با بانک‌های اطلاعاتی رابطه‌ای تسهیل می‌کند. غالبا OLAP داده‌ها را از یک انباره داده استخراج می‌کند.

ابزارهای OLAP را به چند دسته تقسیم می‌کنند:

OLAP رو میزی: ابزارهای ساده و مستقل که روی کامپیوترهای شخصی نصب شده و مکعب‌های کوچکی می‌سازند و آنها را نیز بر روی سیستم به شکل فایل ذخیره می‌کنند. بیشتر این ابزارها با صفحات گسترده ای نظیر Excel کار می‌کنند. به این ترتیب کسانی که در سفر هستند قادر به استفاده از این دسته از محصولات هستند. (در حال حاضر Web OLAP در حال جایگزین کردن این محصولات است)

MOLAP : بجای ذخیره کردن اطلاعات در رکوردهای کلید دار، این دسته از ابزارها، بانک‌های اطلاعاتی خاصی را برای خود طراحی کرده‌اند؛ بطوری که داده‌ها را به شکل آرایه‌های مرتب شده بر اساس ابعاد داده ذخیره می‌کنند. در حال حاضر نیز دو استاندارد برای این نوع ابزار وجود دارد. سرعت این ابزار بالا و سایز بانک اطلاعاتی آن نسبتا کوچک است.

ROLAP : این ابزارها با ایجاد یک بستر روی بانک‌های رابطه‌ای اطلاعات را ذخیره و بازیابی می‌کنند. بطوری که اساس بهینه سازی برخی بانک‌های مانند MicreoStrategy، Red Brick و ... بر همین اساس استوار است. اندازه بانک اطلاعاتی این ابزار قابل توجه می‌باشد.

HOLAP : در اینجا منظور از hybrid ترکیبی از MOLAP و ROLAP است. ابزار دارای بانک اطلاعاتی بزرگ و راندمان بالاتر نسبت به ROLAP می‌باشد.

مقایسه گزینه‌های ذخیره سازی در OLAP:

MOLAP: این نوع ذخیره‌سازی بیشترین کاربرد در ذخیره اطلاعات را دارد. همچنین به صورت پیش فرض جهت ذخیره‌سازی اطلاعات انتخاب شده است. در این نوع تنها زمانی داده‌های منتقل شده به Cube به روز می‌شوند که Cube پردازش شود و این امر باعث تاخیر بالا در پردازش و انتقال داده‌ها می‌شود.

ROLAP: در ذخیره‌سازی ROLAP زمان انتقال بالا نیست که از مزایای این نوع ذخیره‌سازی نسبت به MOLAP است. در ROLAP اطلاعات و پیش‌محاسبه‌ها در یک حالت رابطه‌ای ذخیره می‌شوند و این به معنای زمان انتقال نزدیک به صفر میان منبع داده (بانک اطلاعاتی رابطه‌ای) و Cube می‌باشد. از معایب این روش می‌توان به کارایی پایین آن اشاره کرد زیرا زمان پاسخ برای پرس‌وجوهای اجرا شده توسط کاربران طولانی است. دلیل این کارایی پایین بکار نبردن تکنیک‌های ذخیره‌سازی چند بعدی است.

HOLAP : این نوع ذخیره‌سازی چیزی مابین دو حالت قبلی است. ذخیره اطلاعات با روش ROLAP انجام می‌شود، بنابراین زمان انتقال تقریبا صفر است. از طرفی برای بالابردن کارایی، پیش‌محاسبه‌ها به صورت MOLAP انجام می‌گیرد در این حالت SSAS آماده است تا تغییری در اطلاعات مبداء رخ دهد و زمانی که تغییرات را ثبت کرد نوبت به پردازش مجدد پیش‌محاسبه‌ها می‌شود. با این نوع ذخیره‌سازی زمان انتقال داده‌ها به Cube را نزدیک به صفر و زمان پاسخ برای اجرای کوئری‌های کاربر را زمانی بین نوع ROLAP و MOLAP می‌رسانیم.

این سه روش ذخیره‌سازی انعطاف‌پذیری مورد نیاز را برای اجرای پروژه فراهم می‌کند. انتخاب هر یک از این روش‌ها به نوع پروژه، حجم داده‌ها و ... بستگی دارد. در پایان می‌توان نتیجه گرفت که بهتر است زمان پردازش طولانی‌تری داشته باشیم تا اینکه کاربر نهایی در هنگام ایجاد گزارشات زمان زیادی را منتظر بماند.

بررسی داده کاوی

حجم زیاد اطلاعات، مدیران مجموعه‌ها را در تحلیل و یافتن اطلاعات مفید دچار چالش کرده است. داده کاوی، ابزار مناسب برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و کشف و استخراج روابط پنهان در مجموعه‌های داده‌ای سنگین را فراهم می‌کند. گروه مشاوره‌ای گارتنر داده کاوی را استخراج نیمه اتوماتیک الگوها، تغییرات، وابستگی‌ها، نابهنجاری‌ها و دیگر ساختارهای معنی دار آماری از پایگاه‌های بزرگ داده تعریف می‌کند. داده کاوی، تلاشی برای یافتن قوانین، الگوها و یا میل احتمالی داده به مُدلی، در بین انبوهی از داده‌ها است.

داده کاوی فرآیندی پیچیده جهت شناسایی الگوها و مدل‌های صحیح، جدید و به صورت بالقوه مفید، در حجم وسیعی از داده می‌باشد؛ به طریقی که این الگوها و مدلها برای انسانها قابل درک باشند. داده کاوی به صورت یک محصول قابل خریداری نمی‌باشد، بلکه یک رشته علمی و فرآیندی است که بایستی به صورت یک پروژه پیاده سازی شود.

به بیانی دیگر داده کاوی، فرآیند کشف الگوهای پنهان، جالب توجه، غیر منتظره و با ارزش از داخل مجموعه وسیعی از داده‌هاست و فعالیتی در ارتباط با تحلیل دقیق داده‌های سنگین بی ساختار است که علم آمار ناتوان از تحلیل آنهاست. بعضی مواقع دانش کشف شده توسط داده کاوی عجیب به نظر می‌رسد؛ مثلا ارتباط افراد دارای کارت اعتباری و جنسیت با داشتن دفترچه تامین اجتماعی یا سن، جنسیت و درآمد اشخاص با پیش بینی خوش حسابی او در بازپرداخت اقساط وام. داده کاوی در حوزه‌های تصمیم گیری، پیش بینی، و تخمین مورد استفاده قرار می‌گیرد.

پایه و اساس این تکنیک، ریشه در علوم زیر دارد:

علم آمار و احتمال
کامپیوتر (تکنولوژی اطلاعات)
هوش مصنوعی (تکنیکهای یادگیری ماشین)

ارتباط داده کاوی و OLAP

OLAP و داده کاوی فن آوری‌های تحلیلی در خانواده BI به شمار می‌آیند. OLAP در زمینه تجمیع مقادیر عظیم داده‌های تراکنشی بر پایه تعاریف ابعادی مناسب است.

سوالات موضوعی که در ادامه به آن اشاره می‌شود توسط OLAP پاسخ داده می‌شوند:
مقدار فروش کل تولیدات در سه ماهه گذشته در یک منطقه بخصوص چقدر بوده است؟

کدامیک از محصولات جزء ده محصول پر فروش تمامی فروشگاه‌ها در ماه گذشته بودند؟

کدامیک از محصولات برای مشتریان زن و مشتریان مرد فروش قابل توجهی داشته است؟

تفاوت میزان فروش روزانه در هنگام تبلیغات در مقایسه با دوره زمانی عادی چیست؟

فن آوری OLAP بر پایه محاسبات تجمیعی است. سرویس دهنده OLAP نوع خاصی از سرویس دهنده‌ی بانک اطلاعاتی محسوب می‌گردد که با داده‌های چند بعدی سروکار دارد. بسیاری از مشکلات و مخاطرات نظیر ایندکس گذاری، ذخیره سازی داده‌ها و ...

که در RDBMSها وجود دارد در سرویس دهنده‌ی OLAP نیز وجود دارد.
داده کاوی در یافتن الگوهای پنهان از یک مجموعه داده توسط تحلیل همبستگی میان مقادیر مشخصه‌ها مناسب است.

تکنیک‌های داده کاوی دو گونه هستند: نظارت شده و نظارت نشده. در داده کاوی نظارت شده کاربر می‌بایست مشخصه‌ی هدف و مجموعه داده‌ی ورودی را تعیین نماید. الگوریتم‌های داده کاوی نظارت شده شامل درخت تصمیم، نیو بیز و شبکه‌های عصبی هستند. تکنیک‌های داده کاوی نظارت نشده نیازی به تعیین مشخصه‌ی قابل پیش بینی ندارد. خوشه بندی مثال خوبی از داده کاوی نظارت نشده می‌باشد و به گروه بندی نقاط داده ای ناهمگن به زیر گروه هایی می‌پردازد که در آنها نقاط داده ای کم و بیش مشابه و همگن هستند.

در زیر نمونه ای از سوالات پاسخ داده شده توسط داده کاوی ارائه شده است: مشخصات مشتریانی که تمایل به خرید جدیدترین مدل را دارند، چیست؟

چه کالاهایی باید به این دسته از مشتریان خاص توصیه و پیشنهاد گردد؟

برآورد میزان فروش مدلی خاص در سه ماهه آینده چیست؟

چگونه باید مشتریان را تقسیم بندی کرد؟

یکی از فرآیندهای اصلی داده کاوی، تحلیل همبستگی میان مشخصه‌ها و مقادیر آنها است. محققین آمار در این موارد قرن‌ها مطالعه داشته‌اند. OLAP و داده کاوی دو فن آوری مختلف هستند اما فعالیت‌های یکدیگر را تکمیل می‌کنند. OLAP فعالیت هایی نظیر خلاصه سازی، تحلیل تغییرات در طول زمان و تحلیل‌های What If را پشتیبانی می‌نماید. همچنین می‌توان آنرا برای تحلیل نتایج داده کاوی در سطوح مختلف و مجزا استفاده کرد. داده کاوی نیز می‌تواند در ساخت Cubeهای مفیدتر سودمند باشد.

تفاوت میان OLAP و داده کاوی ارتباطی به تفاوت میان داده‌های تلخیص شده و داده‌های تشریحی ندارد. در واقع تمایز قابل توجهی میان مدل سازی توصیفی و تشریحی وجود دارد. توابع و الگوریتم هایی که معمولاً در ابزارهای OLAP یافت می‌شود، توابع مدل سازی توصیفی به شمار می‌آیند. در حالیکه توابعی که در آنچه که اصطلاحاً بسته داده کاوی نامیده می‌شود، یافت می‌شود توابع یا الگوهای مدل سازی تشریحی هستند.

الگوریتم‌های داده کاوی موجود در SSAS و زمینه کاری متناظر
این الگوریتم‌ها را به 5 دسته تقسیم می‌توان نمود:

پیش بینی توالی وقایع
برای مثال جهت تجزیه و تحلیل مجموعه ای از شرایط آب و هوایی که منجر به وقوع پدیده خاصی می‌شود. از الگوریتم زیر استفاده می‌شود:
Microsoft Sequence Clustering Algorithm
یافتن گروهی از موارد مشترک در تراکنش ها معروفترین مثال در خصوص تجزیه و تحلیل سبد بازار است. از الگوریتم‌های زیر استفاده می‌شود:
Microsoft Association Algorithm
Microsoft Decision Trees Algorithm

یافتن گروهی از موارد مشابه معمول‌ترین کاربرد زمینه بخش بندی داده‌های مشتریان به منظور یافتن گروه‌های مجزا از مشتریان است. از الگوریتم‌های زیر استفاده می‌شود:
Microsoft Clustering Algorithm
Microsoft Sequence Clustering Algorithm

پیش بینی صفات گسسته به عنوان مثال، پیش بینی اینکه یک مشتری خاص، تمایلی به خرید محصول جدید دارد یا خیر. از

الگوریتم‌های زیر استفاده می‌شود:

Microsoft Decision Trees Algorithm

Microsoft Naive Bayes Algorithm

Microsoft Clustering Algorithm

Microsoft Neural Network Algorithm

پیش بینی صفات پیوسته پیش بینی درآمد در ماه آینده مثالی از آن می‌باشد. از الگوریتم‌های زیر استفاده می‌شود:

Microsoft Decision Trees Algorithm

Microsoft Time Series Algorithm